

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 "
Pe o lună . 2,40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Strada Deák Ferenc Nr. 20
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțumite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să înapo-
iază.

Aspirațiile Italiei.

Arad, 2 Octombrie.

Cu litere de foc și sânge poporul italian a început să scrie de câteva zile una din cele mai însemnate pagini, nu numai a istoriei sale, ci și a istoriei universale. Un nou tablou, cu nouă situații și conflicte sguđuitoare se desfășoară azi în nesfârșita serie a tragediei universale, jos la picioarele străvechiului nostru continent. Îmbolburile sunt aceleași cari din vremuri preistorice scurmă neîncetat cu ghiara lor feroce în sufletul noroadelor și aceleași au rămas și mijloacele în serviciul acestor crunte îmbolduri ale ființei omenești. Spectrul mizeriei și al nesfârșitului ei cortegiu de suferinți, gonind cu sbiciul lui de groază roiurile de noroade, mereu spre chimera unui popas al liniștei și păcii tihnite — iată concepția fatală a sorții și neamul omenesc e menit s'o realizeze pas de pas în zadarnicele lui sbuciumări prin veacuri.

Era fatal, ca în situația ei de cea mai oropsită țară între țările consacrate civilizației, Italia să nu mai poată privi cu brațele încrucișate ospățul nesațios al celorlalte țări, în situație mai norocoasă. Visurile ei asupra Africii de Nord au ajuns să fie amenințate în chipul cel mai serios, în clipa, când aceste n'au mai găsit decât un singur punct de concentrare: Tripolitania. Și era chiar timpul suprem să încerce un pas categoric pentru a apropia pământul acestor visuri seculare. Toate celelalte mari puteri și-au mulcomit în cele din urmă văpaia stomahului: Anglia și Rusia a-

sigurându-și în condiții inexorabile câte-o parte a împărăției perse, Germania primind, drept recompensă pentru că a îngăduit stăpânirea Franței în Maroc, o respectabilă parte din Congo, complectându-și astfel coloniile din Africa centrală, iar Franța înfingându-și pentru totdeauna piciorul în văile muntelui Atlas. N'a mai rămas din teritorul de jaf decât partea cea mai puțin estimabilă: Tripolitania, amenințată și ea, din nemijlocita apropiere a Tunisiei, de tendințele de expansiune ale Franței. Italia, care singură în aeropagul puterilor putea să cheme în sprijinul său o continuitate istorică a aspirațiilor de cucerire, a fost nevoită astfel să și-le mărginească la acest teritor, cu mult mai puțin adaptabil la exigențele ei, decât cum ar fi fost pierduta Tunisie, care se poate considera o continuare submarină a Siciliei și e neasămănat mai bogată decât problematicul teren din preajma deșerturilor Libiei și Saharei.

Dar Italia are în sprijinul ei, cu mult mai mult decât toate celelalte puteri, chiar argumentul dărăpănatei ei stări economice și financiare. Situația ei geografică în Marea Mediterană i-a indicat de mult terenul, care putea să fie considerat, în favoarea legitimei ei aspirații culturale, un izvor de întremare materială, un mitic corn de bunătați al Pomonei și acest teren era tocmai cel asupra cărui puteri europene de azi au sfârșit, aproape, să se împartă... Africa de Nord revine Italiei", zicea încă de la 1838, marele bărbat de stat italian Mazzoni. Chiar Bismark — firește, cu scop de a slăbi Franța — și-a dat prin 1866 silință

să ațite aspirațiile Italiei asupra Mediteranei și Africii de Nord, spunându-le Italieților că Egiptul, Tripolitania, Algeria și Tunisia sunt colonii tot atât de naturale ale Italiei, cum e supremația ei asupra Mediteranei.

Istoria a fost nemiloasă cu Italia. Mediterana, n'a rămas nici măcar un „lac latin", Englezii putând să zădărnicească cu înfricoșata lor putere maritimă ori ce mișcare de-a supune Mediterana unei stăpâniri exclusive. Africa de Nord a fost la rîndul ei îmbucătățită și răpită Italiei, ba ea a trebuit să îndure și cruda umilire din văile Aduiei.

După atâtea renunțări și umiliri, după atâtea așteptare legitimă, era un gest de revenire din partea diplomației europene, să asiste pașnică la cea din urmă încercare ce face azi Italia pentru realizarea restului ei de aspirații. Nu numai Germania și Austro-Ungaria, cari trebuie să-și afirme de astă dată calitatea lor de aliate, ci și Anglia și Franța au un mare obligament moral de-a da chiar o mână de ajutor Italiei la vreme de nevoie. Vor înțelege că scopurile Italiei pe lângă că sunt îndrituite, nu sunt de loc mai puțin „civilizatorice" decât cum s'au dovedit că sunt ale lor. Italianii au dat chiar dovezi că sunt mai abili și mai sinceri civilizatori decât Englezii în Indii și Germanii în Africa. Cultura italiană va reuși desigur să fructifice tot atât de bine Tripolitania și să creieze și ea un izvor tot atât de bogat pentru nevoile europene, cum a reușit, de pildă, cea engleză în ori care din coloniile Mării Britanii. Și dacă rivalele Italiei au putut să înțeleagă,

Luni seara.

Gazetarul.

De Al. Ciura.

Cetese într'un jurnal: „Un student, înscris în cl. VIII-a dar silit să între la vre-o redacție a vre-unui ziar român"...

Și rămân înduioșat, trecând cu ochii peste aceste rînduri, cari încadrează mare durere.

Un tînăr cu oarecari aptitudini literari — reale sau imaginare —, un tînăr bun, și s'a încălzit de cele ce se spuneau acolo; un tînăr sărac și entuziast, s'a hotărît, să ia și el condeiul în mână, diriguind soarta neamului.

Cât entuziasm e înmăgăzinat în pieptul unui tînăr de optsprezece ani! Câtă credință în viitor și în puterile proprii, câtă încredere în tot ce-l înconjură; câtă pudră aurie pe aripile acestui flutur sburdalnic, pe care nu le-a udat niciodată ploaia rece a realității!

Să zicem, că anunțul viitorului gazetar va afla răsuneț.

În o bună dimineață, primește o scrisoare recomandată dela un cutare director de ziar, în care i-se oferă o leafă lunară de 140 coroane, deocamdată.

Tînărul tremură cu scrisoarea în mână, ochii i-se umplu de lacrimi. O sută patruzeci coroane lunar, sfinte Doamne, dar asta e o comoară! El, care trăise până acum cu zece zloți la lună, dormind cu alți cinci tovarăși într'o cameră scundă și mîncînd odată la săptămînană mîncare caldă! Și în vreme ce camarazii lui durmiau sforîind, el visa cu ochii deschiși: un vast teren de muncă li-

terară și politică. Bietele, nenorocitele vise! Nu îndrăzneau să-și desfășoare măcar aripile în încăperea scundă a camerei sărace!

Iși pachetează în pripă tot ce are mai de seamă, câteva cărți, niște manuscrise rămase neterminate, câteva poezii, dintre cari unele văzuseră chiar lumina tiparului. Din avansul trimis dela directorul ziarului, aranjează o petrecere cu câțiva prieteni buni, câteva păhară de vin și țigarete. Prietenii îl privesc cu invidie. Ei vor rămânea și pentru mai departe țintuiți de băncile liceului, sub privirea aspră și bănuitoare a dascălilor ursuzi, în vreme ce el își va urma liber sborul lui de vultur tînăr și fericit. Numele lui va ieși la suprafață în scurtă vreme; cele mai frumoase fete îi vor ceti în serile lungi de toamnă foiletoanele, și vor adormi tîrziu, cu gândul la el!

*

Ajuns la redacție, directorul, un bătrîn cu înfățișarea distinsă, îl primește cu un zîmbet prietenesc:

— Bine ai venit!

Cei doi redactori (se poate numai doi?) se ridică, strîngându-i mîna cu căldură.

În câteva clipe munca de zi e terminată și pleacă să iee cina împreună. El ascultă cu sfîntenie vorba șefului, cu admirație pe redactorii mai bătrîni și încetul cu încetul inima începe să-i crească. Un zîmbet îi flutură pe buze, când aude pe chelnăr, lămurind pe un mosafir: „Domnul e redactor mai nou al gazetei românești de aici".

Dimineața începe să lucreze, scriind deocamdată cronici și foiletoane. Șeful scoate dintr'un pupitru un vraf de foiletoane, spunându-i să le revadă și să publice din cele mai bune. Ia ceruza

roșie și, cu un zîmbet de biruitor începe a corecta și a șterge pasajii întregi. Ce ușoară e munca aceea, la început; și cât de ingrată și imposibilă e, pe urmă!

În munca aceasta e întrerupt adese. Trebuie să țină seamă de holera din Constantinopol, (el ar vrea să scrie mai bucuros despre conflictul din Tripolitania, dar nu i-l încredințează nimeni!) de greva ce se pregătește în Anglia, sau chiar să traducă pentru administrație reclame stupide, în cari se recomandă săpunul Schicht și Crema Margareta...

O surpriză, pe care nu va uita-o niciodată, va avea în ziua când va scrie cel dintîi articol de fond. Redacția se va întruni atunci la masa obișnuită și va închina o „rundă" mai mult, în sănătatea tînărului confrate. Și, prin valul de fum, ce va pluti deasupra salei, el va vedea la mesele învecinate, oameni cetindu-i articolul, cu față serioasă, cu ochi scrutători, cu o ușoară nuanță de aprobare în privire.

Articolul se va reproduce în alte două-trei jurnale și gazetarul va avea atunci senzația puternică a celui ce creiază. Va vedea, cum fătu lui sufletește își întinde tot mai mult aripile, într'un zbor îndrăzneț de vultur tînăr. Văltoarea îl împrejmuie. Mirosul gloriei îl amețește, întocmai ca mirosul de salitru pe cei încăierăți pe câmpul de bătaie. Cu tot anonimatul numele lui începe să răsbătă; oameni de valoare îi strîng mîna și-l iau de braț, când trece pe stradă. El încearcă să urce fusteii unei scări ce duce la mărire...

Înțelege, cum lumea se hrănește cu gândirile lui și zîmbește când vede cu câtă superficialitate se cetesc după amiazi în cafenea, articolele pe

când a fost vorba de cuceririle lor proprii, rostul unei expediții în numele civilizației, vor putea să înțeleagă și acum, că semințiile din Tripolitania, cu obiceiurile și moravurile lor, formează unul din cele mai izbitoare anachronizme în acest înaintat stadiu de evoluțiune a globului și că rostul unei suzeranități a sultanului trebuie distrus și în acest caz, ca un factor iluzoriu, ba chiar păgubitor adevăratelor ținte ale progresului omenesc. În organizația ei de azi, Tripolitania, e una din multele piedeci chiar ale propășirii imperiului otoman, adaptată însă culturei, în mâna Italianilor, ea va aduce faloase în primul rând tocmai imperiului otoman, prin vecinătatea ei de țară culturală.

Durere, ori cât de clare țintele pentru care Italia s'a văzut necesită a începe ocuparea Tripolitaniei, acțiunea ei a stârnit în Europa întreagă un cor de glasuri nesincere și răuvoitoare. Pretutindeni hotărîrea Italiei e zugrăvită în culori alarmante și guvernul italian e făcut responsabil „în fața tribunalului Istoriei”, pentru „conflagrațiunile balcanice”, în primul loc, cari ar fi devenit de acum iminente. Toate aceste glasuri sunt inspirate însă de poftă cu mult mai puțin apreciabile decât cea a Italiei. Toate marile puteri vor să profite acum în mod neonest pe urma războiului italo-turc și ochii tuturor sunt concentrați asupra terenului comercial din Balcani, la care Italia e nevoită acum, în mod firesc, să renunțe. Asistăm deci la aceeași urită goană a intereselor celor mari, pe care am văzut-o de atâtea-ori cu ocazia conflictelor mai nouă din această parte a Europei. Cunoaștem (ca să nu mai vorbim de altele) titlurile Englezilor și Germanilor, în special, pentru piața Balcanilor și pentru drumurile de apă din preajma lor, n'avem însă de gând să le concretizăm de astă-dată. Constatăm numai că toate „primejdiile” câte se proclamă din partea ziarelor apusene asupra orizontului sudic, sunt primejdii dorite și intenționate și că toate ti-

cari el le-a scris veghind noaptea tîrziu și muncindu-și crecerul istovit, până în zori de zi...

Așa s'ar țese înainte vrăjitul tort al viitorului gazetar...

Dar, vai, tortul gazetarilor români e pânza blestemată a Penccepei: noaptea se distramă!

După anii de întâie tinerețe, când surplusul energiei te mână orbiș înalte, bagi de seamă, într'o după-amiază posomorită de toamnă, că tovarășii te-au luat frumușel pe dinainte. Sunt oameni cu situații acum; cetesc cu plăcere scrisul tău, te bat pe umăr cu căldură: bine scrii, prietene! În zîmbetul lor este însă ceva superior, ceva ce te jignește. Ei s'au ridicat așa de sus, și tu ai rămas tot la masa ta din redacție, avansând cu câteva sute de coroane la salariu.

Înțelegi dela o vreme, că tu ești adese o uncealtă pentru a ridica pe unul și pe altul, în vreme ce tu rămâi tot mai șters în întunerecul anonimului și al muncii ingrate.

Simți scânteia talentului licărind în piept, ai să scrii ceva mare, să te remarci și pe tine — și visul ți-se distramă deodată, când în urma unei scăpări de condei, te pomenești, că un om cu studii în ordine, îți aruncă într'o zi întrebarea sfidătoare: „Cine e domnul gazetar? A trecut dsa, mă rog, măcar pragul maturității?”

Atunci vei simți, că pedestalul pe care îți închipuiai că stai, se prăbușește. Îți aduci aminte, că ai fost înscris în cl. VIII și ți-ai întrerupt studiul. Îți aduci aminte de toate articolele luminoase, de elogiile ce ți-s'au adus în atâtea rânduri, de oameni mari, cari îți strîngeau mâna cu dragoste și-ți zîmbiau prietenește... ci toate acestea se năruie, ca o clădire pe nisip, în fața amarei între-

radele de umanitarism câte se debitează azi din preajma diplomației sunt cele mai false ce s'au spus vre-odată.

Căci adevăratul umanitarism nu poate să le dea cabinetelor decât singurul sfat: să întrevină cu toată autoritatea lor pentru evitarea nu numai a „conflagrațiilor balcanice”, ci și pentru curmarea neîntârziată a războiului, prin recunoașterea și împlinirea aspirațiilor italiene asupra Tripolitaniei. Să depună toate stăruințele pentru ca noul capitol de groază în istoria omenimei să ia un sfârșit cât mai grabnic și să previe cu tot dinadinsul o involburare pandemică a instinctelor sălbatice, cari ar putea să facă din Europa un rug fatal pentru toate cuceririle morale și materiale ale culturei moderne. Nu Italia va fi chemată în fața tribunalului Istoriei pentru ororile unei amenace cataclizme, ci perfizii cari ar fi putut s'o înlăture, localizând focul.

Noi, Românii de ori unde, n'avem nici un motiv să detestăm hotărîrea poporului italian, și în lupta lui pentru realizarea unor aspirații legitime și frumoase, îi trimitem toate simpatiile noastre.

Sedința Camerii. Partea întâi a ședinței a fost sacrificată iarăși votărilor nominale. Cătră ora unu, kossuthistul Ivánka a luat cuvântul la proiectele militare, repetând cunoscuta argumentație a opoziției. La sfârșitul cuvântării sale a prezentat și un proiect de hotărîre, în care se cere ca ofițerii dela regimentele comune din Ungaria să nu poată fi numiți decât dacă știu perfect ungurește.

După Ivánka a vorbit ministrul de finanțe Lukács, care a dat răspuns la două interpelări în chestia bugetului pe 1912. Pe culoare a fost vorba de candidarea contelui Ștefan Tisza pentru scaunul de președinte al camerii. O combinație, aceasta, puțin verosimilă, care nici n'a fost întemeiată prin nici o atitudine a contelui.

Putregaiul din Bihor. „Nagyvárad Napló” aduce știrea că două sute douăzeci de preoți gr-orientali din vicariatul de Oradea-mare au iscălit o aderență pentru Mangra. Ne închipuim câtă muncă se va fi depus până au putut fi „convinși”

bări pe care ți-o pune, un fost camarad de școală, de o inteligență cu totul minusculă...

Ce-ți folosește atunci talentul, cunoștințele înmagazinate în nopți de veghe, sbuciumul înfrigurat al crecerului tău de aur?

Apropos: omul cu crecerul de aur, ai cetit, viitorul gazetar, schița cu acest titlu, a lui Daudet?

Dacă nu ai cetit-o, te rog cetește-o negreșit.

Pe urmă, cred că vei rămânea pentru mai departe în cl. VIII. isprăvind și acest an, cum ai mântuit ceilalți. Și pornește înainte, pe cărarea lumii!

Fii încredințat, că dacă ai chemarea de jurnalist, tot la masa redacțională te vei opri peste câțiva ani.

Ci atunci îți va fi neasămănat mai ușor!

Vei avea o platoșă în jurul inimei și un ventil de siguranță la rezervoriul entuziasmului.

Vei vedea lucrurile așa cum sunt ele, ceea ce îți va da un puternic imbold să scrii adevărul — și să visezi din când în când, cum ar fi să fie...

bieții noștri slujitori ai altarului, că într'adevăr trădătorul neastâmpărat și rău face o politică bună. De altfel vom reveni asupra acestei noi răsuflări a putregaiului din Bihor.

Scrisori din București.

Agitațiile dobrogenilor. — Circulația vapoarelor italiene. — O piesă care e aplaudată. — Observări.

Intr'o recentă scrisoare am arătat nemulțumirile provocate în sânul populației dobrogene de felul cum comisiunile, instituite la Constanța și la Tulcea, pentru acordarea drepturilor cetățenești, au înțeles să-și facă datoria. În ultimul timp s'au ținut o serie de noi întruniri, protestându-se în contra lipsei de patriotism, cu care s'a procedat. S'au trimis delegațiuni la București cari să ceară revizuirea petițiilor pentru înscrierea în listele electorale. Aceste delegațiuni au fost primite cu bunăvoință atât din partea M. S. Regelui, cât și din partea guvernului care a promis că va lua măsurile necesare pentru repararea greșelilor făcute.

Cererile dobrogenilor sunt de altfel simpatizate de întreaga opinie publică. Cu atât mai mult, cu cât în ultimul timp manifestările antipatriotice ale Bulgarilor și ale Rușilor din această parte a țării au început să se observe tot mai mult. Satele din județul Tulcea mai ales sunt cutricate de agenți ruși, cari aruncă sămânța nemulțumirii în sufletele locuitorilor, îndemnându-i să plece în Mangiuria, unde li-se va da pământ și vite de muncă. Nu numai atâta, ci mai zilele trecute unele ziare atrăgeau atențiunea asupra spionajului ce se face — cu alte scopuri — de către acești agenți și cereau să se ia măsuri în contra lor.

Locuitorilor bulgari și ruși din delta Dunărei li-se vorbește de o mare Bulgarie și Rusie, li-se infiltrează în suflet lipsa de respect față de autoritățile statului românesc. Bulgarii neîncetăte-niți nutresc chiar ideea de a vedea pe conaționali lor cu drepturi luptând pentru un candidat al lor. Firește, nu trebuie să-și închipuie nimeni că, cu numărul de voturi de care dispun, vor putea face ceva. În orice caz însă interesul statului și mândria noastră națională ar fi neplăcut atinse în fața unor astfel de manifestațiuni. Așa stând lucrurile, este firească simpatia tuturor față de acei Români, cari cer să li-se dea drepturile cuprinse în lege. Căci în curând vor avea loc alegerile dietale în această provincie. Și interesul neamului românesc este, ca chiar prin numărul cel mare al voturilor să-i facă pe străini să renunțe la vi-surile pe cari și le-au făcut.

Neînțelegerile ivite cu privire la Tripolis au făcut să se vorbească de atitudinea României într'un eventual război turco-italian. S'a afirmat că România, în urma legăturilor sale diplomatice, va merge în contra Italiei. Afirmațiunea aceasta, necrezută la început, pare a cuprinde un sâmbure de adevăr. Faptele petrecute în ultimile zile ne-o dovedesc aceasta. Vasele italiene au întrerupt circulația în porturile românești, din care cauză esportatorii din România sunt espuși la o mulțime de pagube. La Brăila, Galați și Constanța urmările încetării curselor vapoarelor italiene se simt și negustorii au luat măsurile curenite pentru apărarea intereselor lor amenințate. Astfel se anuță din Galați că esportatorii de acolo, la o recentă consfătuire, au luat hotărâre de a anula toate contractele, ce le aveau cu casele mari de comerț din Italia. Aceiaș idie se agită și între negustorii din Brăila și Constanța. Dacă evenimentele nu vor lua o nouă îndrumare, ne putem aștepta din zi în zi la măsuri și mai sur-

Dr. DUMITRU POPA

Medic universal. Fost medic de clinică și spital.

Specialist în morburii interne,
de femei, de copii și de urechi.

→ ARAD →

Strada Petőfi (lângă gimnaziu) Nr. 10.

Consultanți: 11—12 ore a. m. și 1/23—5 ore p. m.

prinzătoare. Lumea românească este însă convinsă că conflictul se va aplană pe cale pașnică și vechile legături de prietenie cu Italia nu vor suferi întru nimica. Peste tot presa are o atitudine cât se poate de rezervată, ceiace dovedește sentimentele de cari este stăpânită opinia publică din țară față de Italia.

De când lipsa de subiecte a făcut să se vorbească atât despre faimosul hoț din codrii Moldovei, despre Pantilimon, în diferitele părți ale țării s'au jucat o mulțime de farze, care de care mai interesantă prin spiritul de invenție al celui ce le-a pus la cale. În numele adevăratului răzvrătit s'au comis o sumedenie de furturi, s'au făcut o serie de atentate — la pungile oamenilor, și la bunul simț. Cine ar fi crezut de pildă ca, la câteva luni dela apariția banditului, aceiaș lume, care tremura de groaza lui, va aplauda cu frenezie actele, puse pe scenă, ale acestui om?

Spiritul modern, care știe să exploateze toate în vederea unui folos material, a știut să facă un izvor de câștig și din isprăvile lui Pantelimon. O piesă de teatru, care să redea icoane închipuite din viața acestui om, al cărui nume flutură pe buzele tuturor este în orice caz un tur de forță, pe care un isteț „autor” de ocazie a știut să-l facă. Și a fost — în ce privește succesul material — mult mai norocos decât mulți dintre scriitorii noștri de talent, cari, în treacăt fie zis, de multe ori trebuie să se mulțumească numai cu succesele morale, cari nu țin nici de cald, nici nu stâmpără foamea.

„Piesa teatrală” cu subiect din viața lui Pantilimon are un mare succes, mai ales în orașele din provincie, unde lumea doritoare de spectacole aleargă cu duimul și aplaudă gesturile unor artiști pătrunși de înălțimea artei lor, și cere repetarea unor fraze de o construcție neobișnuită în dicționarul literar cunoscut până acuma. Fabula este alcătuită după tipicul romanelor haiducești. O dragoste nenorocită din cauza unui ciocoi. Jurământul de răsbunare al iubitului desnădăjduit, fugă în codru și năpustirea lui asupra celor cari „exploatează poporul”.

Travestiri a la Scherlok Holmes, un amestec ciudat de bizarerii, scene cu pretenții de umor, toate se succed cu o repeziciune uimitoare, la porunca autorului piesei și în aplausele entuziaste ale „publicului”. Și încasările întrec cu siguranță sumele dela teatrele unde se face artă.

Este un caz acesta, din care cei ce se îndeletnicesc cu teatrul ar putea învăța multe. Sunt subiecte, cari trăesc în popor, pe cari poporul le agreează, cari formează hrana lui sufletească și cari chiar de ar fi tratate cu mai puțin simț artistic, au totuși succes. Sunt subiecte în baladele noastre populare, cari prin dramatismul lor, cel puțin la o anumită lume, ar avea un succes neașteptat. Și, tratate de oameni pricepuți, ele ar putea avea și o influență binefăcătoare asupra gustului literar al publicului, care azistă la reprezentarea lor. Haiducii adevărați, preamăriți de bătrânii cântăreți pentru vitejia lor, pentru puterea lor sufletească, pentru dragostea față de poporul năpăstuit, ar putea înlocui o mulțime de piese, cari se joacă în vederea unui public cu mai puține pretenții de artă. Ba, tratate fiind astfel de subiecte de adevărații autori dramatici, ele ar fi aplaudate chiar și de aceia, cari au o cultură teatrală indiscutabilă. Căci întru cât se deosebesc

caracterele și acțiunea din Hoții celebrului poet german de acțiunea și caracterele pe cari le întâlnim în baladele noastre populare? Sunt atâtea terenuri de exploatat și a avut dreptate cel ce a afirmat mai întâi, că nicăiri mai ușor ca la noi nu poate fi cineva original.

Corresp.

Scrisori din Roma.

Italia a trimis Turciei un „ultimatum”. — Tripolis va fi ocupat. — Semnificatul notei italiene. — Situație diplomatică. — Situația militară italiană.

(Dela coresp. nostru.) În ultima mea corespondență, vă scrisesem că „la primirea acesteia Tripolis va fi ocupat.” Puțin m'am înșelat asupra prevederilor ce făceam în acea scrisoare, căci dacă ocupația nu s'a făcut până în momentul când scriu aceste rânduri, în acest moment este decisă, este transmisă sublimei Porți hotărârea guvernului italian de a ocupa Tripolis, și numai vre-o forță sau vre-un eveniment supranatural ar mai putea s'o împiedece.

Dacă până în prezent guvernul italian n'a executat încă ocuparea Tripolisului, cauza nu este decât o șovăire destul de condamnată, o cercare inutilă de forțe nervoase: ș'ar fi trebuit ocupat de acum trei zile. Ultima lovitură decisivă ocupării a dat-o Turcia, care alaltăeri a trimis în apele Tripolitniei o nvă de război cu oameni și munițiuni; în urma acestui act, Italia a remis Porței o notă ultimatum, cre vătându-se de slaba protecție ce guvernul turc dă italinilor și celorlalți supuși străini din Tripolis, concludând la ocuparea militărească a Tripolitniei, ca o respectare a demnității și a intereselor sale.

Nu discutăm faptul ocupării prin sine însuși, constituind o samavolnicie în detrimentul celui mai slab, de oarece, în dreptul ginților predomină întotdeauna dreptul celui mai tare și contra puterii judecata nu prețuiește cu nimic. Pe de altă parte, Turcia a fost mereu ciuntită în posesiile sale africane și una după alta a pierdut Tunisul, Egiptul, Malta, Creta, iar acum în urmă a pierdut provinciile sale europene Bosnia și Herțegovina, deci Europa este preparată că Turcia poate să mai piarză și ultima provincie africană, Tripolitania.

Nota guvernului italian este clară, deoarece, de un an și jumătate contra italinilor din Tripolis și din Turcia se comit tot felul de nedreptăți și de greutăți din partea guvernului otoman; și nu trebuie să uităm că proclamarea noului regim turc a fost aprobat cu vii aclamări de către Italia, ba ceva mai mult, un grup de „tineri turci” au fost poftiți anul trecut în Italia, și în aplausele călduroase și pline de simpatie ale populației din multe orașe, au ținut conferințe în franțuzește cari au fost aplaudate de toți, deși înțelese de puțini.

Acum în urmă, în vilayetul Tripolis populația musulmană era mereu ațâțată contra creștinilor și în special contra italinilor, și atunci guvernul italian, nu a putut decât să facă ceiace a făcut, cu deplinul consimțământ al întregii populații din Italia, și cu recunoașterea legitimației acestui act de întregă opinie publică europeană.

În aprobarea unanimă — până acum — a întregii Europe, situația diplomatică se desfășură, mai înainte ca vre-una din Puteri să fi intervenit pentru Italia sau pentru Turcia. Astfel că, în momentul actual, baza evenimentelor ce vor decurge, fie ele de caracter armat sau de caracter diplomatic, nu poate fi alta decât nota italiană trimisă Porței ca ultimatum. Ori care ar fi intervenția vre-unei Puteri, în cele ce vor urma, (dacă vre-o intervenție ar fi) nu va putea să influențeze întru nimic asupra hotărârei ce a luat Italia azi.

Este de notat faptul, că nota italiană, vorbește pur și simplu de ocuparea militărească a Tripolitniei, lăsând la o parte chestia regulării

drepturilor cari se vor stabili pentru ambele state în Tripolis. Chestia suveranității sultanului nu se discută în notă, rămânând să se stabilească la timp hotărât. Rămâne deci hotărârea neschimbată a ocupării.

Pare că ultimatumul a fost primit cu bunăvoință de puteri, astfel că drumul ce și-l creiază Italia rămâne stabilit de notă.

Rămâne la aprecierea Turciei de a lua calea războiului; Italia de partea sa este gata la ori ce, și o escadră, de două zile încrucează în apele Mediteranei în fața Tripolitniei, la o depărtare de 30 de mile de coastă.

În afară de aceasta, toate escadrelor flotei italiene au pornit spre sud, iar în ceiace privește armata de uscat, toată clasa anului 1888 a fost mobilizată, și peste efectivul normal de trupe, 100,000 de oameni de infanterie au fost mobilizați în cazărmi, gata de plecare.

I. T. Alian.

Serbările din Iași.

Programul definitiv. — M. S. Regele va asista la serbări.

D. Dimitrie Greceanu, primarul orașului, s'a întors azi în localitate.

Dsa a adus și știrea că familia regală și princiară vor sosi în localitate pe ziua de 25 Septemvrie.

Iată programul definitiv al acestor serbări, aprobat de suveran:

25 Septemvrie: Familia regală și princiară vor sosi dimineața în localitate cu un tron special. Dela gară se vor duce la mitropolie, unde se va oficia un Te-Deum de Mitropolitul Moldovei înconjurat de tot clerul mitropoliei.

Seara va avea loc o masă oferită de M. S. Regele, la care va participa un număr de fruntași.

Noaptea se va face o retragere cu torțe și vor fi focuri de artificii la grădina Copou.

26 Septemvrie: O recepție privată dimineața la Universitate.

Seara o masă oferită de d. Arion la hotel Binder.

27 Septemvrie: Ședință solemnă la Teatrul Național, înainte de amiazi.

La orele 3 după amiazi curse de cai la hipodrom, la cari vor asista și familiile regală și princiară.

Seara. reprezentație de gală la Teatrul Național.

28 Septemvrie: Înainte de amiazi solemnitatea dezvelirii bustului lui Mihail Kogălniceanu.

După amiazi curse de cai.

Seara bal de gală la Teatrul Național.

29 Septemvrie: Dimineața deschiderea solemnă a cursurilor universitare.

După amiazi concurs hipic.

În seara zilei de 29 Septemvrie familiile regală și princiară vor părăsi orașul.

La primărie s'a ținut azi o consfătuire în vederea decorării orașului.

Lucrările de decorare vor fi conduse de d. inginer Miclescu.

D. colonel Brociner a sosit azi dimineață în localitate, luând măsuri pentru amenajarea palatului comandamentului și a cercului militar unde vor fi găzduite familiile regală și princiară.

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai săzute mobila de Székely și Bóti fabricanți de Marosvásárhely lipă la: Székely și Bóti mobile în Piața Széchenyi-tér 47.

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă — plătire în rate lunare fără nici o urcare de preț. — — —

— Mare asortiment în trusouri pentru mirese. — La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat.

Scrisori din Iași.

Care trebuia să fie caracterul serbărilor Universitare din Iași. — Programul serbărilor. — „Centrul studențesc” și serbările jubilar.

Peste două săptămâni, după atâtea amânări, audiențe și interviuri, Iașul își va avea serbarea sa jubilară de înființare a celui mai înalt așezământ de cultură, Universitatea. Natural, însemnătatea acestui moment de prăznuire, judecată în lumina cât mai hotărâtă, poartă caracterul cel mai adânc de afirmare. Nu chipul exterior, de paradă a modului cum se va înțelege să se comemoreze acest cincantener trebuie să ne preocupe; nu persoana în mână căruia câtă să se depene toată amploarea și majestatea acestor zile de sărbătoare poate să ne fascineze, ci cu totul altceva: realitatea și însemnătatea așezământului serbătorit întrezărită prin puterea cu care în acești 50 de ani de viață, a știut să radieze energia creatoare de cultură și ideal național.

Pentru că mai presus de orice Universitatea, în alcătuirea ei, reprezintă un drum veșnic către ideal și cel care în tinerețea sa n'a putut să simtă acest elementar adevăr, a refuzat să înțeleagă cea mai dumnezeiască taină a vieții: lupta pentru ideal.

Juristul, omul de știință, idealistul rosturilor publice, matematicul, toți muncitorii adevărului empiric sau speculativ, în viața acestui așezământ de cultură, înțeleg să-și clădească nădejdea unor vremuri de desăvârșire.

Ceia ce pentru timpurile trecute, mulțimea atâtor adevăruri științifice rămăneau necercetate, astăzi râvna anevoiasă și hotărâtă a tânărului de universitate, cufundat în lumea bibliotecii și al laboratorului său, trebuia să creeze scânteia adevărului neobservat. Pentru omul obosit și sceptic al trecutului, el e nădejdea răsunătoare.

În domeniul legilor pozitive aceiași veșnică evoluție, aceleași veșnice orizonturi noi, aceleași circumstanțe pururea schimbătoare, câtă să învedereze prin adevăruri noi, idealul omului de drept: justiția absolută. Ceia ce pentru înaintașii noștri, criteriul cel mai nepătat al dreptății era răzburarea sau compoziția legală; pentru omul viitorului acest criteriu rămânea să fie utilitatea socială, justiția absolută. Iar mediul unde aceste adevăruri puteau prinde mai prielnic erau universitățile, de sigur școala idealurilor noastre.

Ideal. Cât de necuprinzătoare e sfera acestui cuvânt. Câtă îngrămădire de judecată, cât potop de fraze, câtă povnire de redeșteptare scormonește acest singur cuvânt. Nu însă în înțelesul unei entități absolute căutăm să judecăm rostul acestei noțiuni. Ci, pentru viața noastră națională, românească, cu trecutul, prezentul și viitorul ei absolut distinct, judecăm numai înțelesul idealului național.

Ei; și în lumina acestui ideal național, ceia ce Universitatea noastră ieșeană a știut să stimuleze și să oțelească, rămâne să fie sărbătorit. Prin urmare; nu o clădire care, fie ea cât de măreață tot clădire rămâne, nu un om sau niște oameni ca atari; ci un ideal de înfăptuire, o nădejdie viitoare.

În unul din numerile ce-or să apară, voi arăta prin fapte, cât a contribuit Universitatea din Iași prin profesorii și studenții săi la ridicarea prestigiului, numelui, demnității și științei românești.

Deocamdată mă mulțumesc să arăt pe scurt pregătirile ce se fac pentru deplina reușită a serbărilor.

Se zice și e fapt absolut cert că Iașul va avea să adăpostească patru zile curtea noastră Regală. În acest scop consulatul Rusesc a avizat guvernul din Petersburg; Guvernatorul Basarabiei va veni în Iași să salute în numele Țarului prezența M. L. Regale.

În fața Universității se va desvâli statuia lui M. Kogălniceanu, după ce mai întâi, prin grija studenților, se va face un pelerinaj la mormântul atât de simplu al aceluia care, eternizat în și mai simplu bronz, a arătat ce poate un suflet și o voință mare.

O serbare culturală cu caracter național românesc rămânea să nu sealecătuiască. Prin grija unora, ea va avea loc în ziua a treia la 8 și jum. sara.

Ca o demonstrație că monumentul lui Vodă Cuza nu se va inaugura tot în zilele acestea de jubileu, bătrânul și savantul nostru istoric A. D. Xenopol, nu va mai ținea cuvântarea dela sta-

tuia lui Kogălniceanu. Și bine face bătrânul. Ce aspect de urâtă pietate o să oferim străinilor cu cele două piețe postamentate, în mijlocul cărora, alătura de birja scapetului de oraș, alături de roaba și măturoiul dlui podar, se zgribulesc îngrămădite, mulțimea blocurilor de granit spălmântate c'o să le apuce frigul iernei ne la locul lor.

Alătura de programul oficial al serbărilor jubilar, comitetul „Centrului studențesc-Iași” întrunit în ședință extraordinară, a hotărât printr'un program frumos alcătuit, modalitatea participării corpului studențesc la serbările recente. Măne, vor da publicității următorul apel prin care se invită studențimea universităților, să vie la Iași:

Fraților studenți!

„În zilele de 26, 27, 28 și 29 Septembrie a. c. vor avea loc în Capitala Moldovei, serbările jubilaro ale Universității.

Studențimea ieșeană, condusă de faptul că, la aceste serbări — menite să evedențieze prograșul cultural și demnitățile cu care înaltul nostru să servească scopurile superioare ale neamului așezământ de cultură — Universitatea — a știut în această jumătate de veac de când ea dăinuiește — ea trebuie să-și aibă partea sa de contribuție distinctă și întemciată pe considerațiunea că aceste festivități însemnează un fericit prilej de afirmare a unui ideal de înfrățire și de hotărâre în acțiunea ei viitoare; și că această nobilă țintă nu poate fi ajunsă decât dacă, cu ceastă ocaziune, studenții, de pe toate plaiurile locuite de Români vor fi la olaltă, rugăm pe toți colegii din România liberă și îndeosebi îndreptăm rugămintea noastră fraților colegi de peste hotare și le pretindem chiar a veni în număr cât mai mare, la aceste sărbători de înălțare a spiritului românesc.”

Guvernatorul Basarabiei a anunțat că va sosi Sâmbătă 24 Septembrie prin Ungheni.

Pentru guvernator și suita sa, s'au rezervat odăi la otelul Traian.

Contele Caucrin guvernatorul Basarabiei va fi însoțit de d. Lazu prefectul Chișinăului și de doi reprezentanți ai Zemstvolului.

O oră în fosta locuință și la mormântul poetului Alexandri.

La 22 August s'au împlinit 21 de ani de când s'a stins din viață poetul V. Alecsandri. Nu voi vorbi despre opera sa, căci s'au rostit multe glasuuri autorizate și ne-au lămurit pe deplin întreaga și puternica personalitate a poetului. Aci voi nota numai impresiile unei scurte vizite. Cu bunăvoința robitoare a Moldoveanului vechi, dna Alecsandri ne întimpină în parcul în care împreună muște casa, istorica casă a lui V. Alecsandri. Străjerii devotați ai casei sunt niște mari și bătrâni arbori, peste cari se plimbă nesupărate cărduri de pasări din lunca Mirceștilor.

Intrăm în birou. Mobilierul acestei camere și obiectele de pe masa de lucru și-au păstrat locul, unde le-a apucat clipa morții stăpânului. Pe peretele dinspre răsărit stă atârnat portretul poetului încadrat de o coroană, având în dreapta fotografia Reginei iar în stânga pe a Regelui. Peretele pe care este așezat portretul, desparte, biroul de camera unde și-a dat sufletul poetul. Biroul și camera aceasta sunt separate printr'o sală de intrare de o altă cameră, unde este păstrat bileardul lui Vodă Cuza, dăruit de acesta lui Alecsandri.

Pereții acestei camere sunt împodobiți cu portretele Domnitorului Cuza și ale făuritorilor Unirei.

Această clădire a adăpostit pe cele mai multe figuri ale României contemporane și câte taine nu închide ea?

Dna Alecsandri, rupe cea dintâi tăcerea în care rămăsesem și începe a ne povesti întâmplări din viața scumpului său soț, crîmpee rupte dintr'un trecut dulce și frumos. Vocea-i tremura de emoțiune, iar ochii săi osteniți aveau ceva nedeslușit din durerile sufletelor martire. Văduva marelui poet trăește astăzi singură și uitată de aproape toți prietenii răposatului, veghind cu păgâni-

tate asupra relievelor rămase dela Acela, care doarme somnul fericirii, nedoinit decât de cren-gile arborilor!

Suntem conduși la mormânt. Intr'un șopron de scânduri construit pentru a apăra groapa, se rezumă toată arta și poezia exterioară a monumentului.

Un lacăt mare prins de ușe și stâlp, lacăt a cărei chee este permanent păstrată de dna Alecsandri, este singurul paznic al groapei. Pereții interiori sunt împodobiți cu portretele defunctului și ale familiei sale, picturi făcute de un oarecare Levadidi. Deasupra gropii este ridicat un altar înveșmântat cu coroane, apoi două sfesnice. Nimic altceva decât un șopron îmbătrînit nu va putea spune lumii de mâne că sub acel pământ zace trupul care a păstrat sufletul celui mai mare poet al națiunii.

„Sezătoarea Săteanului”.

Cronica dramatică.

— Teatrul Național. —

De Zaharie Bârsan.

Cu numărul de azi voi începe obicinuitele mele cronici teatrale. Voi ține în curent pe oncetitori ai „Tribunei” cu toată activitatea dramatică ce se va desfășura mai ales pe prima noastră scenă și voi sublinia și releva tot ce voi crede că poate fi folositor publicului în vederea depărtatului și tot mai depărtatului vis de a avea și noi ardelenii un teatru al nostru! În dorul de a ajunge și noi odată aceasta „fata morgana” voi povesti aici despre tot ce va fi la ordinea zilei în lumea aceea ciudată, frumoasă și plină de vrajă de după cortină. Voi vorbi despre viața artiștilor dramatici, care nu-i altceva decât o călătorie continuă; în fiecare zi altă lume, alte priveliști, făuritoare de alte impresii, născocitoare de alte gânduri.

Teatrul? E un tren care aleargă prin vremuri, dela depărtata lume fantastică a legendelor până în gara vieții noastre de toate zilele. Un tren care vine și se întoarce iarăși, cutreerînd pământul în lung și în lat; un tren fermecat care zboară și străbate anii cu iuțeala gândului. Se ridică o perdea din față, se lasă o pânză în fund și te trezești cine știe unde... departe, cu mult înainte de nașterea mântuitorului.

Odată cu stagiunea nouă, a fost o schimbare de tren; așa-i la noi, se schimbă trenurile mereu. Din trenul dlui P. Eliade s'a coborît toată lumea, a răsuflet din greu văzându-se scăpată din atmosfera aceea, care ajunsese în ultimul timp grozav de enervantă. Fostul director s'a scoborît și el cel din urmă și cu mare greutate de pe locomotivă, s'a scoborît că n'a avut în cotro... a găsit cu cale să ție și un discurs, foarte puțin serios, lumea a ris cu hohot și a trecut pe linia a doua la trenul cel nou.

Aici a dat față cu noul șef, cu dl I. C. Bacalbașa. Ca după lungi zile urite și capricioase așa s'a bucurat lumea la vederea acestui om liniștit, așezat și cum se cade.

Cine e dl I. C. Bacalbașa? A spus-o singur în câteva cuvinte simple și sincere cu modestia cinstită a omului întreg. Și n'ar fi trebuit să spuie nici atâta. Lumea îl cunoștea, îl știa de zeci de ani; a trăit în mijlocul ei, prieten cu toți. Și apoi vecinicii călători, artiștii, erau așa de nerăbdători să se vadă în noul tren cu o atmosferă mai curată, încât aproape toți l-au ascultat de pe scările vagoanelor. Ce vreți? Voiau să pornească cât mai repede.

S'a urcat și noul șef la locul lui de cinste și răspundere, toate inimile s'au înșeninat, până și cei ce se dujmăneau și-au dat mâna, trenul a pornit... și acum colindă lumea și vremurile. Dl P. Eliade a rămas în stație scărpinându-se în barbă și tușind zăpăcit; nu-i venia să creadă. Și ca culme începu și ploaia!

Cine e noul director al teatrului? Fiindcă trebuie s'o spuie asta cetitorilor, cari poate nu'l cunosc, fie-mi permis să ies din modestia cu care s'a prezentat la venirea lui la cărma teatrului național.

Noul director e un muncitor înainte de toate, un muncitor harnic în ogorul literilor românești. Gazetar vechi și foarte conștiincios de zeci de ani urmărește evoluția teatrului, cunoaște aproape

toți artiștii dela începutul carierii lor, de pe micile conservatorului chiar, i-a văzut ridicându-se, perfecționându-se fiecare în genul lui și de ani a scris cronicile dramatice la diferite teatre, cronici din cari s'a văzut dragostea lui mare pentru prima noastră scenă și în cari artiștii au găsit întotdeauna povește cuminti șiături binevoitoare. Autor al mai multor piese, cari s'au predat pe scena teatrului național, cu subiecte luate din viața românească de altă dată de acum.

Cu acest om în fruntea tetrului s'a deschis seziunea 1911—1912. Decorurile uitate de atâtea vreme s'au trezit din somn și au pornit pânzele și se lase ușoare la locul lor, sprijinite de frînghii prăfuite. Au să reinvie ca prin farmec pătri seculare, stânci prăpăstioase, temple mărețe din vremuri apuse, săli de palate sau încăperi curate și curate. Scripetele își vor toci rugina și se vor dela imensul car rotativ până la ultimul rând, se vor trezi, vor eși din calda lenevie a scaunelor și vor porni la muncă. Acesta e cuvântul de ordine care trece ca vântul pe toate ușile, înalță până sus la nodurile frînghiilor și coboară până în cele mai tainuite colțișoare din abisul scenei. Numai cine le vede cu ochii poate să dea saeama de farmecul acestei reinvieri a saliselor, de aceasta primăvară a vieții frumoase și ciudate de după cortină.

S'au deschis larg porțile teatrului, ale acestei mari și sfinte catedrale a neamului nostru. Și să se tragă clopote gălăgioase au venit și vor veni toți cei doritori să învețe și să și înalțe sufletul, ascultând adevărurile vieții de demult și de azi. În haine de sărbătoare vor veni să ia parte la slujba, în care artiștii își dau viață din viața și ca să învieze oameni și vremuri. Din iarna vieții lor de toate zilele vor alerga să se încălzească la focul ce va arde aici îngrijit de artiștii întreținut din focul sufletului lor, dat de Dumnezeu anume ca să l'impartă celor mulți.

S'a ridicat cortina, aceasta frumoasă pleoapă, care acopere sufletul vremurilor. Atmosfera moartă a sălii închise până acum a tresărit și în sufletul spectatorului a prins să pătrundă viața de demult și de astăzi cu toate tainele și minunile ei, desfășurată din desfășurarea acțiunilor de pe scenă.

Să înviezi din energia ta, din viața ta, să înălzești din căldura sufletului tău. Iată arta dramatică. Trupul tău să fie lutul, pe care să l'modelezi cu mâinile minții tale și din viața ta să suflă peste el suflare de viață! Asta-i arta dramatică! Să crezi oameni mai complecți de cum îi are natura!... Aici să tindă artiștii și atunci au să treacă granițele imitației, care ori cât ar fi de perfectă tot imitație rămâne — și au să între în regiunile artei superioare și adevărate.

Noul director va îngriji cu dragoste literatura noastră dramatică originală și matineurile de Jola, pe cari le-a inaugurat, vor fi o frumoasă și bună școală pentru tinerime.

Stagiunea s'a deschis cu o piesă uitată de oameni, de Dumnezeu nu, cu „Rhea Silvia” de Ștefănescu, piesă în 5 acte în versuri despre care voi vorbi pe larg în cronica viitoare.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboască, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onoratul public că la cererea prețurilor curente sau la orice cerere sau cumpărare să se provoace că adresa firmei a cetit-o în — ziarul „Tribuna” din Arad. —

Războiul italo-turc.

Războiul trece și în Europa?

După o telegramă a valiului din Ianina, două vase de războiu italiene ar fi tras focuri de tun asupra unor vase turcești cari erau în portul dela *Resadie*. Un vas turcesc s'a scufundat, iar matrozii turci au fugit în oraș. Vasele italiene au intrat atunci în port și au bombardat orașul.

Știrea aceasta a produs mare consternație în ministerul nostru de externe. *Dacă ea se confirmă atunci neutralitatea monarhiei noastre nu mai poate fi păstrată, căci trecând războiul în Balcani, Italia jignește și interesele austro-ungare.*

Guvernul italian a desmintit însă categoric toate veștile răspândite în privința aceasta, deoarece, zice telegrama din Roma, Italia a dat și o circulară către toți consulii ei din Balcani să se păstreze status quo. Nu este deci adevărat că vase italiene ar fi bombardat vr'un port european, nici aceea că soldați italieni ar fi debarcat undeva în Europa.

Grecia se pregătește de războiu.

Deși guvernul athenian a desmintit toate știrile venite sub acest raport, agenția Havas are totuși o informație din cercurile guvernului turc, care susține că *Grecia a hotărât mobilizarea întregii sale armate.*

Din Athena se anunță că ambasadorul turc de acolo s'a prezentat Duminecă la ministerul de externe grec, afirmând că mobilizarea armatei turcești la granița Greciei nu este în legătură decât cu actualele împrejurări războinice.

Macedonienii se răscoală.

Din Sofia se telegrafiază că bandele macedonene au început să opereze din nou. mai mulți conducători de bande organizate acum de curînd s'au prezentat la consulii italieni oferindu-și serviciile lor împotriva guvernului turcesc.

Situația în Constantinopol.

Față de desfășurarea repede a evenimentelor, guvernul turcesc trece din consilii în consilii — raportând rezultatul Sultanului. Ieri Duminecă noaptea consiliu de miniștri a ținut până dimineața la orele 5, când s'a dat ziarelor comunicatul oficios, în care se spune, că guvernul a trimis noi instrucții ambasadorilor turci, pe lângă curțile străine, în vederea exoperării unei interveniri, din partea marilor puteri în favorul Turciei. Tot odată guvernul face apel la patriotismul deputaților, chemându-i urgent la Constantinopol, pentru redeschiderea parlamentului.

În țară dispoziția locuitorilor este pentru război. După informațiile primite la ministrul de interne, autoritățile fac tot posibilul ca să mulțumească populația, care în ura față de Italia ar masacra locuitorii italieni. În unele locuri s'au întâmplat mici răsunări.

Atât pentru menținerea ordinii interne, cât și pentru trimiterea de trupe în Tripolitania, ministrul de război a ordonat concentrarea generală a armatei interne.

Bombardarea Tripolisului.

O telegramă din Londra anunță că flota italiană din apele Tripolisului a început bombardarea orașului. Intâia detunătură s'a auzit Duminecă,

cătră dimineață. Bombardarea a ținut vreme mai scurtă.

A treia ciocnire.

Flotele dușmane au dat o a treia ciocnire în strîmtoarea Dardanelor. Flota turcă tocmai plecase dela Beirut, luând-o spre Dardanele, când a fost surprinsă de vasele italiene. Lupta dată a fost înversunată.

Știrile despre rezultatul acestei ciocniri sunt controversate. Agenția italiană susține: Ducele de Abruzzo, comandantul flotei a 3-a de războiu, a comunicat ministrului de războiu, că în ciocnirea cu flota turcă în strîmtoarea Dardanelor a câștigat învingere asupra Turcilor. Cuireasatele turcești au fost în parte distruse, iar torpilarele s'au retras.

Contrară cu această știre este cea din Constantinopol: Întîlnindu-se în Dardanele flotele, flota turcescă a început atacul. Două cuirasate italiene au fost sparte, iar cuirasatul în urma spărturii s'a scufundat.

Serbări naționale la Roma.

Duminecă s'au aranjat aproape în toate orașele Italiei mari serbări naționale, slăvindu-se în cântec patriotismul și curajul poporului italian.

Pavilionul turcesc din Turin incendiat.

Ziarul „*Matin*” anunță: Pavilionul turcesc a fost incendiat. Autorul nu se știe. Pavilionul a fost distrus complet. În aceeași zi, înainte de amiază guvernul a ordonat închiderea pavilionului și luarea steagului turcesc. Din Roma se comunică: Știrea despre incendiarea pavilionului nu este confirmată.

Ciocnirea dela Preveza.

Cumcă după lupta dela Preveza, matrozii italieni ar fi trecut pe uscat în Albania nu este adevărat. Agenția oficioasă Stefani aduce următoarea desmintire:

Guvernul italian a declarat de mai multe ori că deși se află în război cu Turcia este ferm hotărît să contribuie la menținerea statului quo în Balcani. Manifestările vaselor italiene pe apele europene nu au de țință decât apărarea orașelor deschise dela mare și comerțul italian precum și asigurarea operațiunilor din Tripolitania.

Sultanul vrea pace.

B. Z. am Mittag aduce știrea că corespondentul ei din Constantinopol a auzit pe un ministru turec declarînd că sultanul ar fi hotărît să facă orice pentru zădărnicierea războiului. El a chemat la sine pe ambasadorul german și i-a cerut intervenția în interesul unei păci echitabile pentru poartă. Cu acest prilej ambasadorul german i-a adus la cunoștință condițiile de pace fixate de Italia. Aceste sunt foarte grele și constituiesc o mare umilire pentru Turcia.

Acelaș ziar aduce știrea că deși sultanul este hotărît să facă orice jertfe pentru a înlătura războiul, consiliul de miniștri care s'a întrunit azi, a respins cu indignare condițiile păcii impuse de Italia.

FABRICA DE SPALAT CU ABURI

„KRISTALY”

Gőzmosógár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Aranjată cu mașinăriile cele mai moderne, cu putere electrică; spală, calcă și curăță albituri bărbătești și de dame și toffelul de lingerie cu prețuri moderate.

La suma de peste 10 Cor., pachetul se retrimite francat.

La Caragiale.

Am fost la Caragiale, care locuiește în una din cele mai frumoase case, din una din cele mai frumoase strade, din unul din cele mai frumoase cartiere din sgomotosul Gross-Berlin.

Un interior, — cum îmi doresc mie și tuturor prietenilor mei. (Nu în totdeauna îmi doresc mie ceea ce doresc amicilor mei, și amicilor mei ceea ce îmi doresc mie...)

Puzderie de covoare românești, din toate culțurile și ungherele românismului, într'un cadru ultra-civilizat, unde lumina pătrunde în vauri prin ferestre imense nu prin biete ochiuri de geam, ca în casele și în bordeele unde au fost țesute.

Covoare și iar covoare. Te invită par'că să te tolănești — și să ascuți și să sorbi vorbele maestrului care ca toți fericiții cari scriu din ce în ce mai puțin și cugetă din ce în ce mai mult, grăește cu plăcere din plinul unei experiențe bogate, luminată de o filozofie proprie, și din prisosul unei intuiții minunat de sigure, într'un cuvânt: cu înțelepciune.

Îmi vorbește de Beethoven, și ochii îi scânteie de entuziasm. Dacă ar scrie într'o zi despre Beethoven, ar fi unul din cele mai puternice momente ce s'au ridicat în amintirea geniului simfonic, care va trăi cât va trăi omenirea însăși, a cărei tragicomedie a scris-o pentru toate timpurile. N'am văzut încă o admirație atât de nobilă, ca aceea a lui Caragiale pentru Beethoven. Admirația unui suflet pătruns de recunoștință. Admirație de copil, curat, bun și cuminte.

Și pe urmă încep să-i joace sub ochelari drăcușori de o adorabilă ștrengărie, când îmi vorbește de piesa la care lucrează, și în care apar urmașii direcți ai nobililor figuri din „Noaptea furtunoasă”, edițiunile moderne pe hârtie velină, ale lui Farfuride, Cațavencu, Agamemnon, Dandana, etc.

Cu ce mândrie vorbesc ei de „ilustrii lor părinți”, cum se întăresc unul pe altul cu amintirea glorioasă a actelor de abnegație patriotică a „marei generațiuni” din care au rentabila cinste de a se coborî, și cât de hotărâți sunt de a „merge înainte” și de a urma cu credință „îndrumarea” lăsată de „bătrînii noștri”!...

E numai sarcasm când vorbește de această perfecționată vermină, care numai maltratează limba și gramatica, nu mai practică șarlatania naivă, nu se mai face ridicolă prin idei rău înțelese și cuvinte prost întrebuintate, dar care în schimb nu se dă înapoi dela nici o mișelie și dela nici o josnicie, pe cari le acoperă apoi cu un gest blazat, și cu o frază frumoasă.

În sarcasmul acesta, însă, în care este și ură și dispreț și desgust, mai e și satisfacția naturalistului care a isbutit să colecționeze cele mai rare și expresive exemplare de paraziți, și satisfacția aceasta devine aproape îngăduință dacă nu sollicitudine, colicitudine dacă nu simpatie.

„— Crezi că mie mi-i frică de lei și de tigri? Îmi zice Caragiale. Da, de unde! De lei și tigri fugi și te ascunzi. Sau, te tragi în ei cu pușca. Eu dacă tremur de cineva, e de purici și păduchi de lemn!”

De aceea nici nu se răboiește cu odraslele pline de viitor ale eroilor din „Noaptea furtunoasă”.

Poate că-i admiră chiar, pentru talentul, da, talentul — căci numai geniul nu reușește, talentul reușește totdeauna — cu care se ridică spre destine glorioase, asigurând la rîndul lor generației ce va veni după ei, un viitor de aur... Doară că glumește cu ei, cu oarecare malițiozitate, cum se glumește cu oameni norocoși, cari binevoiesc să suporte din când în când oare care critică și răutăți...

Ah, cu puricii nu e bine să te lupți!

Și Caragiale s'a cumișit. Nu încearcă marea cu degetul...

Încet-încet, ca giuvaerghiul răbdător care suflă asupra operei de artă la care lucrează un foc

ușor și tihnit, Caragiale înaintează în lucrarea sa. Sunt opere ce pot înflori numai în cea mai divină dintre împrejurările omenești: în lene. „Ordinea”. Fra Diavolo.

Convocări.

Adunarea cercuală a despărțământului Verset al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” se convoacă pe ziua de **25 Septemvrie (8 Octomvrie) 1911** în comuna **Gataia (Gatálya)** la orele 10 a. m. în localul școlii confesionale cu următorul

Program:

1. După celebrarea sf. liturgii deschiderea adunării.
2. Raportul comitetului cercual.
3. Raportul casarului.
4. Exmiterea unei comisii pentru cenzurarea rapoartelor de sub p. 2 și 3.
5. Exmiterea unei comisii pentru câștigarea de membri și pentru încasarea taxelor.
6. Disertațiuni eventuale, ce se vor anunța cel puțin cu 48 ore înaintea adunării.
7. Referada comisiunilor de sub p. 4 și 5.
8. Alegerea directorului și a comitetului cercual.
9. Designarea locului pentru adunarea cercuală viitoare.
10. Eventuale propuneri.
11. Denumirea verificărilor și închiderea adunării.

Apelăm la inteligența și poporul nostru ca să îmbrățișeze cu căldură scopurile „Astrei”; să participe la această adunare a despărțământului, în număr cât se poate mai însemnat.

Verset, 11/24 Septemvrie 1911.

Traian Oprea m. p. Patrachie Rămneanțu m. p.
protopresb. direct. desp. secretar.

In sensul §§-lor 25—27 din statutele „Reuniunii învățătorilor din Arhidieceza gr. cat. de Gyulafehérvár—Fogaras—Alba-Iulia și Făgăraș, se convoacă

Adunarea generală

a Reuniunii la Balázsfalva—Blaj pe 30 și 31 Octomvrie 1911, pe lângă următorul

Program:

SEDINȚA I.

Ordinea de zi:

Luni, în 30 Octomvrie.

1. La orele 6^{3/4} a. m. participare în corpore la serviciul divin în biserica catedrală.
2. La orele 9 a. m. deschiderea adunării generale.
3. Constatarea membrilor prezenți.
4. Raportul secretarului despre activitatea Reuniunii în anul 1910/1911.
5. Conferință de Dr. Ioan Rațiu, profesor.
6. Raportul casarului.
7. Raportul bibliotecarului.
8. Raportul comitetului redacțional al organului Reuniunii „Foaia Școlastică”.
9. Exmiterea comisiunilor.
 - a) pentru examinarea raportului general;
 - b) pentru cenzurarea socotelilor anului 1910/1911 și a proiectului de buget pe anul 1911/12.
 - c) pentru examinarea raportului comitetului redacțional;
10. Prezentarea propunerilor intrate în birou.

SEDINȚA II.

Ordinea de zi:

1. Conferință din cercul științelor naturale, de Alexandru Borza, profesor.
2. La orele 5 p. m. concert aranjat de elevii institutului pedagogic.
3. După concert, prelegere cu schiopicul.

SEDINȚA III.

Ordinea de zi:

- Marti, în 31 Octomvrie, la orele 8 a. m.
1. Raportul comitetului central în chestiunea orfelinului.
 2. Raportul comisiunilor exmise.
 3. Fixarea tezelor pedagogice § 29 c.
 4. Desbaterea propunerilor.
 5. Închiderea adunării.
- Balázsfalva—Blaj, din sedința biroului central a Reuniunii ținută la 26 Septemvrie 1911.

Ioan F. Negruțiu,
prezident.

Petru Ungurean,
secretar.

INFORMAȚII.

A R A D, 2 Octomvre n. 1911.

— **Buletin meteorologic.** Institutul meteorologic din Budapesta anunță vreme schimbăcioasă cu vânt și ploaie multă. Temperatura la amiază a fost de 14 Celsius.

— **Deda Academie.** Sâmbătă după amiază Academia a ținut ședință intimă.

S'a discutat în chestia clădirii noului local al Academiei, fără a se fi luat vre-o hotărâre.

Apoi Academia, în urma rapoartelor comisiunilor însărcinate, a hotărât acordarea următoarelor trei burse din fondul Adamachi:

1) O bursă pentru studiarea edilității publice la Berlin, dlui inginer Nicolae Porfiri, clasificat întâiul în promoția anului acesta a școlii de poezii și șosele.

Bursa va fi de 300 lei lunar.

2) O bursă pentru studiul geologiei la Paris dlui M. Arabu, de 300 lei lunar.

3) O bursă pentru perfecționarea în atelier de construcții și mașini în străinătate (Germania, Austria sau Elveția) dlui Ilie Gh. Ioan, absolvent al școlii de Arte și Meserii din București, de 200 lei lunar.

Academia plătește bursierilor cheltuielile drum și toate taxele școlare.

— **Maestrul Iacob Mureșianu în audiență.** M. Sa Regina României. Din Sinaia i-se scrie „Gazeta Transilvaniei”: Maistrul Iacob Mureșianu care de câteva zile a venit spre recreare în Sinaia a fost invitat azi Vineri la 16/29 Septemvrie în preună cu stim. dnă Mureșian la palatul Peleş a o audiență muzicală. — Cu acest prilej, rugat de Maj. Sa Regina, maestrul Mureșianu a executat la pian frumoasa sa compoziție „Doina” cu cunoscută-i dexteritate și pricepere, care a plăcut mult, fiind foarte elogios felicitat de Maj. Sa în întregul auditor.

— **M. Sa Regele pentru aviație.** Ca un semn al interesului, ce-l poartă față de aviație, Maj. Sa a trimis redacției ziarului „Zeit” suma de 2000 cor. — spre a se da premii aviatorilor. Redacția a constituit o comisie, care ar avea de scop augmentarea celor 2000 cor., în vederea fixării unui premiu mai mare.

— **Eminescu în franțuzește.** Săptămâna viitoare va apare un elegant volumaș cuprinzând „Câteva poezii” din versurile genialului poet Eminescu, traduse în limba franceză de către de functul profesor și publicist Al. Gr. Suțu. Volumul va fi precedat de un autograf al dnă A. D. Xenopol, precum și de fotografiile marelui poet și al interpretului său care a făcut ca cele mai frumoase din inspirațiile sale să poată fi cunoscute și în patria lui Rostand.

— **Sosirea escadrei ruse la Constanța.** Se anunță din București: Escadra rusă compusă din 6 cuirasate și 11 torpiloare a sosit Sâmbătă după amiază la Constanța. A. S. R. Principele Ferdinand a salutat escadra. După sosirea escadrei, comandantul cu ofițerii au debarcat și s'au dus la Palatul Regal din Constanța, unde s'au prezentat A. S. Principelui Ferdinand.

După aiază au vizitat orașul. Seara a avut loc un banchet dat în onoarea ofițerilor la care a participat și d. de Giers, ministrul Rusiei la București cu personalul legațiunii și ofițerii escadrei.

Dumneacă dimineața cu un tren special, un număr de 300 ofițeri, în frunte cu viceamiralul Bostroem, au plecat la Sinaia unde au fost primiți de M. Sa Regele Carol. După audiență ei au fost reținuți la dejun.

Maj. Sa Regele a ridicat un toast pentru țară, spunând că privește în această vizită a escadrei o nouă dovadă a prieteniei.

Telefon nr. 467.

= KARDOS GYULA =

cea mai mare fabrică de trăsuri sudungară

Temesvár-Gyárvaros Háromkirály-ut 14. (Casa proprie.)

Mare magazin de trăsuri noi și folosite.

Pregătesc lucruri de fierar, rotar, șelar, de lustruit și orice reparări de bransa aceasta, cu prețurile cele mai moderate. Preț curent, gratis și franco. Tot aici se mai pot căpăta omnibus pentru 6 persoane cară funebre, felurite căruțe „landaner” cu prof. moderat.

Misiunea a părăsit Sinaia, după amiazi la 5. În Ploiești s'au oprit, unde ofițerii au fost oaspeții la masă ai ministrului de războiu. După aceea și-au continuat drumul spre Constanța de unde misiunea s'a reîntors ieri dimineața spre casă.

— **O înfiorătoare dramă conjugală.** Ieri s'a petrecut în Budapesta o înfiorătoare dramă conjugală. Un locotenent de infanterie din Sătmărbartl Robert a ucis cu revolverul pe un camarad al său pe sublocotenentul Lázár Ödön, pentru că i-a sedus soția. Amănuntele înfiorătoare drame sunt următoarele: Cam înainte cu două săptămâni a făcut cunoștință soția locotenentului cu tânărul sublocotenent Lázár Ödön. Se pare că chiar de la început s'a stabilit un raport de dragoste între dânsii. Instrucția n'a putut stabili până acum fazele acestei dragoste în două săptămâni ia a progresat însă până acolo, că Vineri soția locotenentului l-a părăsit și a plecat în societatea lui Lázár Ödön la Budapesta. Aflând bărbatul înșelat dispariția soției lui, a depeșat numai decât rudelor femeii din Budapesta, ca să o aștepte la gară. Spre cea mai mare uimire a amoraților, toată rubedenia femeii îi aștepta pe peronul gării. Ea n'a venit însă în confuzie ci cu o aparentă liniște le-a spus:

— L-am rugat pe dl sublocotenent să mă petreacă la Budapesta...

S'au despărțit apoi, sublocotenentul mergând la rudele sale, femeia la ai săi.

În Budapesta nu s'au întâlnit decât odată amorații.

A doua zi dimineața a sosit bărbatul. Locotenentul era extrem de enervat. S'a dus direct la locuința rudelor sale unde și-a aflat și soția. Că scene au avut loc între soți nu s'a putut încă stabili.

Ca un nebun a plecat apoi spre locuința sublocotenentului. Vre-un ceas s'a tot plimbat pe dinaintea casei, atrăgând atenția vecinilor prin starea sa vădit enervată. În urmă a trimis un comisionar în care îl chema să vie numai decât la o întâlnire în strada Andrassy. Lázár, crezând că-l cheamă amanta, s'a îmbrăcat repede și a ieșit.

Ajungând jos la scară, s'a cutremurat deodată. Înaintea sa era bărbatul. O scurtă altercație a avut loc, din care vecinii au înțeles numai atât:

— E mai bine așa?

Aceasta a spus-o locotenentul, scoțându-și revolverul. În clipa următoare a tras lovindu-l în ochiul drept. Lázár s'a rostogolit, iar locotenentul aruncând revolverul a luat-o a fugă.

Câțiva vecini și polițiști l-au urmărit, în vreme ce pe nenorocitul Lázár l-au transportat la spital unde a decedat după câteva ceasuri de chinuri.

Uciagașul locotenent s'a dus direct la comenduirea pieței, unde s'a predat singur. A fost deținut.

— **Catastrofa dela Toulon.** După cum scriu ziarele franceze, se pare că explozia vasului „Liberte” va avea urmări politice. Anume ancheta deschisă a constatat că catastrofa a fost cauzată de praful alb de pușcă B, care la ardere dă o calitate mai mare de căldură, ca praful obișnuit. Plusul acesta de căldură e de ajuns ca să producă explozie.

Prin folosirea acestui praf a fost distrus mai demult și vasul „Jena”. Deja cu această ocazie s'a cerut ca să se scoată din folosință acest praf alb. Ministrul de atunci însă nu s'a învoit.

Actualul ministru al marinei Delcassé a respins deasemenea această cerere. Dar precum la catastrofa vasului „Jena” antecesorul a fost silit să-și dea dimisia, se crede, că și catastrofa vasului „Liberte” va avea de urmărire demisia actualului ministru.

— **Convenire coligială.** Absolvenții cursurilor de teologia aradană din anul 1891 sunt poftiți și rugați a lua parte la convenirea coligială de 20 ani, ce se va ține în Arad la 29 Septemvrie (12 Octomvrie) a. c. cu programul următor:

1. Serviciul divin în catedrală dimineața la orele 9 urmat de părăstas pentru repotații profesori G. Secula, Dr. Ioan Petran și Dr. Ioan Trailescu și pentru repotații colegi Aurel Givulescu și Valeriu Miunja.

2. Presentarea la P. S. Sa d Episcop Diecezan.

3. Conferință pastorală în sala festivă a semi-

narului. — Bățania, la 15 (28) Septemvrie 1911. Simeon Cornea, paroh.

— **Pentru noua biserică,** ce este a se edifica în Cluj, acest puternic centru al Ardealului, au mai binevoit a dăruți în timpul din urmă acești binesimțitori creștini: Gregoriu Rus, din Cluj 1 cor., vād. Mihail Mozes, din Cluj 5 cor., Ana Cioplea, din Feleac 2 cor., Vasile Dancu, preot în Șardul-ung. 2 cor., Paul Pușcașiu, învățător în Lupun 2 cor., Ioan Cutean, din Cluj 2 cor., Dr. Ioan C. Coltor, Blaj 10 cor., vād. Gregoriu Fehér, din Cluj 4 cor., Iosif Nemeș, preot în Lăpușul-rom. 10 cor., Constantin Juzcan, of. de poștă, Cluj 5 cor. La olaltă 43 cor.

Primească toți binevoitorii noștri, cari ajută astfel cu obolul lor la ridicarea cât mai curând a unei monumentale biserici române în Cluj, celea mai adânc simțite mulțumite și Dumnezeu să le respătească din prisosința harurilor cerești. În numele curatoratului bisericii gr. cat. rom. din Cluj. Dr. E. Dăianu, paroh-protopop, președintele curatoratului.

— **Anunț.** Un cantor învățător calificat ar dori să-și afle o stațiune unde cu țărani respective poporeni de acolo să formeze un cor pe 4 voci bisericesc sau lumesc. Onoratele senate bisericesti și școlastice, cari deja nu au învățător să binevoiască a se adresa dlui Ioan Spatarian cantor învățător gr. cat. în Szentmargita posta în loc, comitatul Szolnok-Dobâca.

— **Nou docent universitar.** Din Viena primim știrea îmbucurătoare, — serie „Foia Poporului” din Cernăuți — că ministerul de instrucție publică a aprobat propunerea colegiului profesoral al facultății de litere din Viena prin care d. profesor Dr. Iancu I. Nistor, care a trecut în vara anului acestuia cu succes strălucit examenul de decență, e ridicat la rangul de docent universitar pentru specialitatea: Istoria Europei estice a evului mediu și nou cu deosebită considerare a istoriei țărilor dunărene și balcanice.

Aflăm că noul docent a anunțat un curs la universitatea din Viena pentru semestrul de iarnă ce începe în Octomvrie.

— **Cât au dat băncile săsești din Sibiiu pe scopuri culturale și bisericesti?** Din venitul curat de aproape 300 mii cor. a anului 1910 a dat Sparcassa din Sibiiu pentru scopuri culturale săsești: Bisericii și consistorului săsesc: 22 mii cor., școlilor săsești de toate categoriile din Sibiiu 58 mii cor., școlilor industriale și de specialitate săsești 34,000 cor., internate, orfeline, spitale, societăți de binefacere, reuniuni de agricultură, comerț 42 mii cor. Tot aci amintim că cealaltă mare bancă dn Sibiiu Bodeneredit, a dat pe scopuri filantropice și culturale săsești cam 112 mii de coroane în acelaș an. Sparcassa din Brașov a dat pe scopuri culturale 77 mii de cor., cea din Mediaș 4000 cor.; cea din Sighișoara 21 mii de cor. etc. Cifrele destul de elocvente. Un singur orașel săsesc e, care n'a dat nimic pe scopuri de aceste Reghinul-săsesc, unde din venitul curat al băncii Sparcassa nu s'a dat nici un filer. Nu-i mirare, căci aci elementul săsesc de mult e în declin.

— **Foc.** Ni-se scrie din Zărnești: Acum câteva zile a izbucnit un foc mare la curtea învățătorului din Predeal. În scurt timp totul a fost scrum. — Până acum nu s'a putut afla cum a izbucnit focul. Atâta se știe: învățătorul Boș stătea rău cu poporul din pricina banilor de cvartir. De o vreme încoace învățătorul a dat în prietinie de aproape cu inspectorul, și amenința poporul cu inspectorul, care-i „tatăl nostru”.

O fi vr'un semn de sus?

— **Intâmpinare.** Primim următoarele: În numărul 201 al ziarului „Tribuna” s'a publicat un comunicat despre hotărârile conferinței ținute în Recaș la 22 Septemvrie atari lucruri, cari nu corespund adevărului. Anume se zice, că conferința a hotărât cu mare însufletire, exceptând pe doi domni, să invite pe lângă ceilalți bărbați politici ai noștri la adunarea dn Belinț ținândă în 22 Octomvrie și pe marele poet al neamului O. Goga și se publice convocătorul în „Tribuna”, al cărei aderenți însuflețiți s'au mărturisit toată mulțimea de bravi preoți, învățători și țărani, cari erau de față.

Pentru clarificarea adevărului suntem îndatorăți a desminti această informație, deoarece conferința nu a hotărât, ca poetul O. Goga să fie invitat la adunare, ci propunerea aceasta a

dlui preot Nicolae Martinovici debătându-se, s'a abandonat și s'a hotărât, ca să nu fie luată în protocolul conferinței, ci d. protopop Gherasim Serb din Belinț a fost însărcinat să întreb pe d. Dr. Ioan Suci din Arad, că se învoiește comitetul nostru național ori ba, să fie și O. Goga invitat la adunare, și numai atunci să revenim asupra propunerii acesteia, dacă comitetul național nu are nimica în contra invitării.

Aderenți ai „Tribunei” s'au declarat numai 4 (patru) domni din 17 (șeptesprezece) conferențieri prezenți, ceilalți nu s'au declarat nici pro, nici contra, pentru ca să nu se nască dispută în așa o afacere, care nu s'a ținut de obiectul conferinței.

Corespondentul „Tribunei” a comunicat deci lucrurile pe dos. — Cu stimă Dr. Lucian Geordevici, Ioan Popovici.

— **Advocat nou.** Primim următoarele: Am onoarea a Vă aduce la cunoștință, cumcă mi-am deschis cancelaria avocațială în Gherla (Szamosujvár) strada Apei din jos Nr. 1 în casa lui Bodor Bercei vis-a-vis de cafeneaua „Royal” — lângă intrarea în promenadă. — Cu stimă Dr. Valeriu Suci, avocat.

— **Mulțumită publică.** Doamna A. Mateiu Ioanovicu din Graz, în favorul căria și a fiicei sale bolnave am inițiat o colecție publică, ne roagă să aducem mulțumirile și recunoștința ei doamnei Lucia Cosma, din Timișoara, dela care a primit 100 cor. dela următorii: locotenent A. Goliescu 34 cor., G. B. Nicolescu 5 cor., M. Radulescu 5 cor., Chintescu 5 cor., C. I. Banffy 2 cor., Ghițescu 5 cor., C. Popovici 4 cor., S. G. Papp 20 cor., Dr. A. Cosma 10 cor., doamna Lucia Cosma 10 cor.

Cuitează totodată cu recunoștință primirea sumei de 20 mărci trimisă pe adresa fiicei d-sale bolnave, dela Doamna Weigand din Lipsca.

Cu acest prilej își reînvoiește rugămintează cătră toți oamenii de inimă să o ajute după putință în nevoia în care se află, dânsa neputincioasă și fiica sa grav bolnavă, dorind să-și adune mijloace pentru a se putea reîntoarce acasă, între Români. Adresa: Zagreb, strada Iurisc 17, II.

— **Record aviativ.** Din Viena se anunță: Pe locul de exerciții din Wiener-Neu-Stadt, locotenentul Bier a făcut o ascensiune cu un pasager, ridicându-se până la înălțime de 2000 metri. Această ascensiune înseamnă nou record în aviativă.

x **Németh și Király,** croitorie pentru domni Cluj. str. Tömö 5, anunță on. public român din loc și împrejurime, că au sosit ștufe indigene și străine, pentru sezonul de toamnă și iarnă. Pardesii, paltoane se pregătesc pe lângă prețuri acomodată, conform modei. Rugăm on. public pentru sprijinirea și mai departe.

x **Atragere atențiunea publicului nostru asupra mobilelor lui George Stahl din Lugos** expuse la expoziția de acolo.

x **Seminarul iuridic Dr. Geréb, Cluj, Str. Farakas** (lângă edificiul cel vechiu al teatrului). Pregătește pe lângă onorar mic, pentru examenele de drept, de stat, riguroase, de drept de stat, examene de avocat și de magistrat. În 3 luni se câștigă licența de doctorat. Fiind în pragul proiectelor de reformă a învățământului iuridic, e de dorit ca toți cei interesați să se adreseze spre binele lor la acest seminar, care înlesnește mult cariera avocațială.

ECONOMIE.

Sucursala „Albinei” la New-York.

În ședința de Sâmbătă a direcțiunii „Albinei” s'a hotărât, pe cum aflăm înființarea unei sucursale a „Albinei” la New-York. Cu conducerea viitoare sucursale este încredințat d. Dr. Tiberiu Brediceanu, actualul secretar al „Albinei”, iar ca ajutor cunoscător al situației din America, va merge pe lângă d. Brediceanu, d. Dr. Dionisie Moldovan, avocat în Sibiiu. D. Brediceanu se duce deocamdată numai pentru un an, ca să pornească și să organizeze sucursala, își păstrează deci postul său de secretar.

Acest act al „Albinei“ este de mare importanță atât din punct de vedere economic cât și național, căci acei o sută de mii de Români ardeleni emigrați peste ocean, nu numai că vor forma sucursalei o eselență orientată, dar ei vor fi scutiți prin înființarea sucursalei, a unei bănci românești atât de puternice cum este „Albina“, de exploatarea neomenoasă a străinilor și de bamsarlicul diferiților financiari de ocazie, sari trec dela noi Oceanul.

Sperăm că frații noștri din America primind această știre vor îmbrățișa cu căldură noul institut românesc în fruntea căruia va sta un om de talia dlui Brediceanu. Dorim sucursalei prosperare, iar dlui Brediceanu care în vederea unui scop atât de frumos părăsește Sibiul, spor la muncă și succese desăvârșite.

BIBLIOGRAFII.

Articolele politice ale lui Octavian Goga.

Zilele acestea a apărut în editura Tipografiei „Tribuna“, articolele politice și culturale ale poetului Octavian Goga, reunite într'un volum de 288 pagini sub titlul „Crâmpeie din sbucimările dela noi“.

Prețul volumului, format mare, tipar elegant 3 cor., în România 3 lei 50 bani, plus porto. Se poate procura dela Librăria „Tribunei“ și dela toate librăriile dela noi și din Țară.

Cuprinsul cărții e următorul:

Pro domo. — Pe drum nou. — Tabu. — Dreptul criticeii. — Vrem o credință. — Părinți și fii. — Generația nouă. — Educația în școlile ungurești. — Copiii nimănu. — Chemarea preoțimii noastre. — O deosebire. — Cinstea cîrjei. — Cuvântul arhierilor. — Robia banului. — Deputații noștri. — Cultura ungurească. — Adunări populare. — Ne primenim. — Adevărul. — Mici negustori. — Roadele ertării. — Fruntașul. — Apariții ciudate.

— Oameni slabi. — Condotieri mărunți. — Mijloacele lor. — Două judecăți. — Crimă și pedeapsă. — Două morminte. — Două mentalități. — Politica săsească. — Trei rânduri la gazetă. — Micile garnizoane. — Thalia noastră. — De vorbă cu un străin. — Fruntași ai neamului. — Fericirii noștri expatriați. — Un înfrînt. — Un fals Coriolan. — Diagnoza unui străin. — A murit un om. — Alma mater. — Drumeji îndrăzneți. — Fumeză putregaiul. — O nouă morală. — Invătăminte. — Îndemnuri noi. — Povestea unei case. — Morala celor mici. — În urma unei pierderi. — La groapa lui Bunea. — Un suflet frumos. — Drumul unui cuceritor. — Doi robi. — Tovarăși de drum. — Prin noi înșine.

A apărut Nr. 7—9 al revistei bucovinene „Junimea literară“ cu un prea interesant și bogat material literar, închinat întreg dlui Iorga. Abonamentul pe o jumătate de an 3 cor. Redacția și administrația: Cernăuți Strada Reședinței Nr. 2/a.

Au apărut și se găsesc de vânzare la „Librăria „Tribuna“:

Conan Doyle. Duett. Roman, tradus de Dr. Victor Onișor. á 1.60 plus 20 fil. porto postal.

A apărut nr. 19 din excelenta și îngrijita bibliotecă „Lumina“ (București) cuprinzând: „Traducătorul“ o palpitantă povestire de popularul scriitor german R. v. Gottschal. Un volum de 128 pagini. Prețul 30 bani.

Iules Verne. Castelul din Carpați. Roman din viața poporului românesc din Ardeal. Trad. de Victor Onișor á 1.60 + 20 fil. porto. Ediția de lux Cor. 2.40 + 30 fil. porto.

Dr. Nestor Șimon. Vasile Nașcu, viața și faptele lui. Legată în pânză á Cor. 6.

Al doilea capitol din contabilitatea dublă. Afaceri de bancă, 8° mare, 70 pagini. Cor 1.

Procent, Promil, Interese și teoria conturilor curente. Ediția a doua, prelucrată și completată, 8° mare, I—IX+160 pagini. Cor. 3.

Curs complet de corespondență comercială, cu explicarea termenilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată, 8° mare, I—X + 322 pagini. Cor. 3.50.

Puncte nouă de vedere la Calcularea Conturilor Curente. Cor. —60.

La comanda să se aduagă și cheltuielile de poștă (porto).

De N. Rădulescu Niger:

De pe urma beției, comedie în 2 acte. —40
Păcală argat, comedie în 2 tablouri. —40
Păcatele lui Gânju, piesă în trei tablouri. —50
Povestea vorbeii, piesă în 1 act. —50
Talpa iadului, comedie în 2 acte. —40
Vulcan I. Dela sate. Nuvelă și schițe. —1.

I. Slavici: Vatra părăsită. Nuvelă din popor 1.—

Delavrancea: Luceafărul. Dramă în 5 acte 2.50.

A. Cotruș: Poezii. 1.—

D. Zamfirescu: Anna. (Ceeace nu se poate)

„ „ Lira mea. Poezii. —2.—

„ „ Ștefan cel tînăr. Tragedie în 5

acte și 3 tablouri. —1.40

„ „ Insurătilă. Monolog. —10

La erăciun, dramă în 3 acte. —30

2.—

E. Zola: Nuvele. —404.

H. Stahl: Bucureștii ce se duc. Cu 97 ilustrațiuni originale. 2.50.

POȘTA REDACȚIEI.

Traian Hențu, prezident. Am rectificat noi înșine știrea în numărul trecut, ceea ce a făcut de prisos rectificările ce ni-au sosit în urmă și ne sosesec încă.

Correspondentului Iași. Trimite o fotografie, formă visit, pentru ați putea trimite legitimația, careți va merge numai decăt.

Preotul anonim. Ne lipsește numărul din „Az Ujság“. Nu știm deci de ce e vorba.

Tilișca. Nu se poate publica. S'ar mai învenina și mai mult lucrurile, iar lectură amuzantă nu se poate numai certele de pe sate. Mai alea fiind și femeii la mijloc.

Poșta Administrației.

Ioan Moldovan, Șmniț. Am primit 15 cor. abonament până în 15 Februarie 1912.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
„Tribuna“ institut tipografic, Nichin și vrm.

Leon Tolstol.

120

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

Contesa își sfârși rugăciunea și se apropie de pat cu chipul sever, dar văzând-o pe Natașa ghemuită sub plapomă, ea avu un zimbet plin de o fină ironie.

— Ei, bine! făcu mama.

— Mamă, pot să-ți vorbesc?

Apoi luând-o pe contesa de gât o sărută pe brăbie.

— De ce e vorba azi? întrebă mama, culcânduși capul pe pernă.

— De Boris, făcu Natașa cu gravitate. Pentru asta am venit. Cum îl găsești?

Ea își retrase mâna.

— Natașa, ai șaptezeci ani; eu la vârsta ta eram măritată. Mă întrebi cum îl găsești pe Boris; îl găsești foarte bine și îl iubesc ca pe un fiu. Văd eu că i-ai întors mințile.

Contesa își privi fiica.

Natașa, remușcată, privea și ea țintă unul din sfinxii sculptați ai patului, și contesa nu-i putea vedea decăt profilul. Ea fu izbită de expresia concentrată a chipului acesta.

Natașa asculta, perdută pe gânduri.

— I-ai întors mințile, și pentru ce? Asta nu te va duce la nimic. Știi bine că nu te poți mărita cu el.

— De ce? întrebă Natașa fără săși schimbe ațitudoinea.

— Fiindcă e tînăr, fără avere și fără părinte. Și fiindcă tu nu'l iubești.

— De unde știi d-ta?

— Știu eu... Ce faci tu, nu e bine, amica mea.

— Și dacă vreau eu? zise Natașa.

— Nu vorbi prostii.

— Și dacă vreau eu?

— Natașo, îți vorbesc serios... Ascultă, Natașo, am să vorbesc cu Boris; nu face să mai vie la noi așa de des.

— De ce să nu vină, dacă-i place la noi?

— Pentrucă știi bine că n'are să iasă nimic de aici.

— De unde știi? Nu, mamă, să nu-i spui nimic! strigă Natașa cu aerul unei persoane căreia ar vrea să i-se ia ceva care-i aparține. Nu o să mă mărit, dar el să vie dacă-i place și dacă-mi place și mie.

A doua zi, contesa îl chemă pe Boris în odaia ei, și din ziua aceea tînărul își încetă vizitele.

XLI.

La 31 Decembrie, în anul 1910, avu loc la Petersburg un mare bal, dat de un înalt demnitar al Curtii, un fost favorit al Catherinei II.

Impăratul și întregul corp diplomatic aveau să onoreze această serbare cu prezența lor. Cea mai mare parte din invitați erau deja întruniți, cu toate că în casa Rostowilor, femeile își făceau încă toaleta. Era vorba ca la ceasurile zece fix, contesa și fiicele ei să ia cu trăsura pe o domnișoară dela Curte, Maria de Perovskaia, care patrona familia Rostow la San-Petersburg. Cu toate acestea, ceasurile erau zece fără cinci minute și tinerile fete nici nuși îmbrăcaseră încă rochiile. Balul acesta era cel dintâi bal mare pe care-l vizita Natașa. Ea se sculase dis de dimineață și așteptase toată ziua cu o emoțiune înfrigurată.

— Sunteți gata? strigă contesa din odaia cealaltă. Ceasurile sunt zece împlinite.

— Numai decăt, numai decăt. Dar d-ta, mamă?

— Eu n'am decăt sămi prind toca de păr.

— A! sunt ceasurile zece!

Natașa își îndreptă încă odată coafura, apoi într'o fustă scurtă și învălită în capotul mumi-si, dete fuga lângă Sonia, o măsură cu ochii de sus până jos, apoi intră la mama ei. Ea luă capul contesei între palmele și după ce-i îndreptă toca, o sărută pe părul ei alb și se întoarse la cele două cameriste, cari făceau o cută la juponul ei, tot mușcând cu zor ața de cusut. O a treia cameristă, cu gura plină de ace cu gămălii alerga dela contesa la Sonia; o a patra femeie ținea o rochie de gaz, pe care o înălța în văzduh.

— Ei, veniți voi? făcu contele intrînd pe ușă. V'am adus parfumuri.

— Gata! domnișoară, zise camerista ridicând marginea rochiei cu două degete și suflând ușor deasupra, ca să arăte că prețuia cum trebuie delicatetea și fragilitatea stofei pe care o ținea în mâni.

Natașa începu săși pue rochia. Contele purta un frac albastru, pantalonii scurți peste ciorapi lungi de mătase, pantofi în picioare, și era pomădat și parfumat.

— O! papa, cât ești de frumos... delicios! strigă Natașa din mijlocul odăii, tot îndreptânduși cutele fustei.

În elipa aceea intră și contesa, cu pașii mărunți și timizi, cu toca pe cap și cu rochia ei de catifea.

— O! o! frumoasa mea... Ea e cea mai frumoasă din toți! strigă contele.

El voi s'o sărute, dar ea se dete roșind la o parte ea să nuși mototolească rochia.

(Va urma)

REISZ MIKSA FABRICĂ DE MOBILE

in

BÉKÉSCSABA — NAGYVÁRAD

Andrássy-ut 41—43.

Rákóczi-ut 14.

(Lângă »Apollo«).

Atelierul de dentură

Radu Novák

Arad, Tököly-tér 7.

==== Etagiul I. ====

Gruber Dezső

magazin de pălării și articole de modă pentru bărbați.

Gluj—Kolozsvár.

Colțul străzii Wesselényi și Szép, vis-à-vis cu hotelul »Fészl«.

Noutăți în diferite soiuri de

PĂLĂRII

de domni și copii, albituri, cravate și toffelul de articole. — Prețuri solide. — Serviciu conștiincios.

Comandele din provincie se execută prompt și francate.

ANUNȚ.

Pe lângă 6 învățăcei cari îi am, mai

caut patru învățăcei

pentru prăvălia mea de toffelul de marfă în mare și mic.

Petru Bârsan, Bozovics.

»AJUTORUL«

SOCIETATE PE ACȚII ÎN ȘEICA-MARE.

CONCURS.

»Ajutorul« societate pe acții în Șeica-mare are lipsă de un

practicant-cassar

pentru filiala ce o va deschide în Mediaș, cu un salariu anual de 1000 coroane, plătit în rate lunare anticipative.

Alesul dacă va corespunde, după serviciu de un an va fi denumit funcționar cu drept de penziune.

Reflectanții să și trimită documentele până în 15 Octombrie a. c.

Dela recurenți, se recere să fie absolvenți ai unei școli comerciale și cunoștința limbii maghiare.

Postul e de a se ocupa îndată după alegere.

Șeica-mare, în 25 Septembrie 1911.

Directiunea.

Imprumut ieftin,

fără cheltuieli anticipative, cu procente de 4% și amortizație, pe pământuri, dela 10—65 ani, rămânând procentele aceleași.

Ofer diferite mașini agricole

fabricatele cele mai bune, construcția cea mai perfectă, precum: mașini de treierat, cu abur, benzin și olei, mașini de semănat și și cosit cu abur, benzin și olei pe lângă prețurile cele mai convenabile cu plătit în rate.

Cumpăr, vând și parcelez

moșii, pământuri, fabrici și case. Vând mașini, motoare calitate bună, preț ieftin. Instalez luminaire cu acetelin și vând obiectele necesare.

La dorință trimit specialist.

Caut agenți la sate, pe lângă onorar.

Agentura general comercială.

Pálmer Mátyás

Timișoara, Strada Jenő-Herceg Nr. 13

Anunțuri

primește administrația »Tribunei«, pe lângă prețurile cele mai moderate.

ANUNȚ.

În cancelaria notarială din Feneș află aplicare 2 tineri vărsați în afacerile notariale. Condițiunile reflectanților le voi comunica în scris.

Feneș, u. p. Zalatna.

Traian Radu,
notar.

P. T.

Subscriși avem onoarea a face cunoscut On. public din loc și jur că prăvălia noastră de pește și fructe sudice, care există de mai mulți ani în casa noastră proprie Strada Hirschner No 4, am mărit-o introducând și

mărfuri de coloniale și delicatose

Zilnic: Pește proaspăt; cafea proaspăt prăjită făină și petroleu; toffelul de brânză.

Pelângă acestea purtăm și mai departe negoțul de pește și fructe sudice.

Prin mijloace suficiente și legături cu firme de de primul rang suntem în plăcuta poziție a oferi Onor. public mărfuri bune și cu prețul cel mai redus.

Rugăm deci pe on. public a face o încercare și a să convinge de calitatea cea mai bună și de prețul redus al mărfurilor.

În speranță că On. public ne va da binevoitorul său sprijin semnăm

Cu stimă:

Frații Gingold.
Brașov.

Réthy și Schreithofer

fabrică de cârnaț și mezeluri.

Instalațiuni electrice.

Déva, (Piața principală).

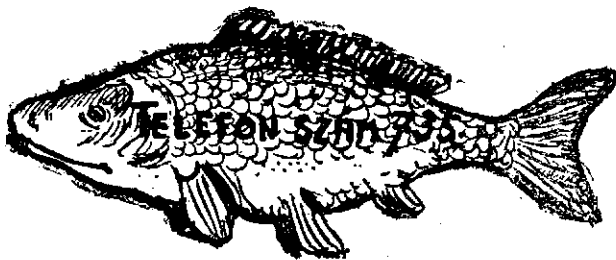
Recomandă carne proaspătă de vită, porc, vițel, oaie și miel, carne de porc afumată, cârnățării, slănină și unsoare în gros și în detal. La dorință liferează unsoare topită în vase proprii. — Cumpărătorilor vechi dă scădere la preț. Serviciu prompt! — Cereți catalog!

Rog să nu confundați firmă mea cu altele!

Telefon pentru comitat și oraș 735.

Illics Simon

negustor de pești

Arad,
Hal-téz 13.

(casa proprie.)

Are în magazin pește sărat, unguresc, rusesc și românesc, cu prețuri ieftine. Serviciu și comande ae execută prompt. La comande să se scrie adresa cetibil și posta ult.

Cereți catalog de prețuri!

Serviciu prompt și conștiincios!

Serviciu prompt și conștiincios!

Doamnelor!

Este în interesul D-voastră ca să vizitați
salonul meu de pălării
din Arad, Strada Salacz Nr. 1. catul II.
unde se poate cumpăta pălăriile cele mai
moderne, având depozit bogat asortat. Asigur
pe stim. doamne de *calitate bună și prețuri
ieftine*. Reparaturi se execută în timp scurt,
conform cererei. — Rog sprijinul D-voastră
Maison Ritscher.

Invenție Nouă.

Invenție Nouă.

Moară de oțel

pentru întrebuintare în economie și acasă, ma-
cină excelent orzul, cucuruzul și grâul, se în-
vârtă cu mâna, puterea de muncă a unui băiat
de șasă ani, un kilogram pe minut pelângă
garanță și se capătă numai într'o mărimă.

Prețul 14 coreane.

Face aparate pentru desfacerea sămânței
de lucernă și trifoiu, de mână cu puterea ori cu
mâna cu puterea ori cu mâna, de aplicat în ma-
șina de îmbătăt ori de sine stătătoare. Prețurile
să se întrebe la

Kadar Gyula

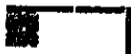
fabrică de aparate de desfăcut sămânța
trifoiului și atelier de reparat mașini în
Nagyvárad, Villanytelep mellett.

Stefan Fekesházy

Institut de văpsitorie de haine și curățătorie chimică.
Bistrița, Fötér 17. Lângă Primărie.

Primește: curățiri lucioase și fine, cură-
țire de trusouri, albituri de desupt, de masă
și albituri de pat; perdele și orice lucrări
de brânșă aceasta cu prețuri foarte ieftine.

Curățire și vopsitorie chimică
de toffelul de haine pentru bărbați și femei,
pardesii și jachete fără ale desface; apoi
materii de mobile, perdele dantele și altele.
Execuție promptă. Prețuri foarte moderate.

Giobotari, ATENȚIUNE! Pantofari

AUREL BRINZAY

fabricant de unelte,
BUDAPEST, VIII., Losoncy-utca 18

Pregătește toffelul de
unelte pentru ciobo-
tărie și pantofărie.
Catalog trimit gratis.

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățitor chi-
mic, broderie, și institut pentru
spălatul rufelor cu aburi, în
ALBA-IULIA - Gyulafehérvár.

Széchenyi-u. (lângă biserica călug).
Primește curățiri lucioase și fine, cu-
rățire de trusouri, albituri de desupt,
de masă și de pat, perdele și ori-ce
lucruri din brânșă aceasta cu prețuri
foarte moderate. Curățire și vopsi-
torie chimică de tot-felul de haine
pentru bărbați și femei, pardesii fără
a le desface, apoi materii de mobile,
perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

Blănării!!!

precum: boauri (muff)
tocuri de picioare, —
Jachete, după croiu
englez și francez, ber-
letuieli cu lână, etc.
Reparări și transfor-
mări bune și ieftine
se pot câștiga la

Nicolae Gruția,
blănar
Temesvár - Josefstadt,
Hunyadi-út 9.

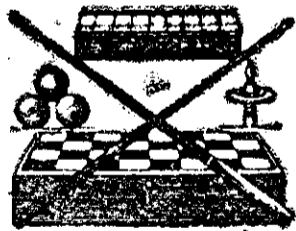
Krämer Károly

strungar

Făgăraș, Apaffy-utca Nr. 2.

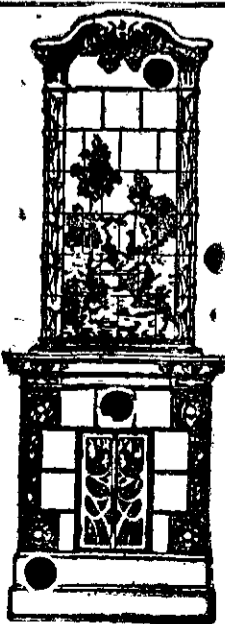
Primește spre efeptuire și reparare toate lu-
crurile ce aparțin acestei brânșe, și reco-
mandă neguțătorilor dopuri pentru buți, în
orice mărimă, pregătite din material excelent.

Ține în depozit în abundență mare toffelul de
articii pentru fumători gherghefuri pen-
tru lucrul de -
mână etc. etc.

Comandele din
provincie se exe-
cută prompt și cu
cea mai mare pun-
tualitate.

Obiectecte ad-
mirabile.

Mare depozit de cuptoare.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în
(Cluj) Koloszvár, Monostori-u. 7, am deschis un
mare magazin înregistrat și provăzut cu cuptoare din
țară și străinătate, unde se află în depozit permanent
cuptoare moderne de majolică stil secesion și cuptoare de
olane Daniel, precum și căminuri și cuptoare de bucatărie.

Atrag atenția publicului asupra depozitului meu model, asigu-
rînd-ul totodată despre calitatea perfectă ale articolelor și prețurile
cele mai solide.

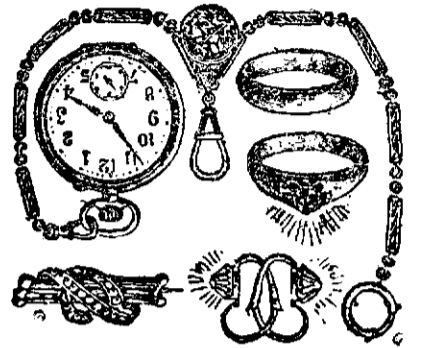
Așteptând binevoitorul sprijin sunt cu deosebită stimă:

Tamásy József,
Kolozsvár.

ANUNȚ.

Caut un post de **econoamă**
la vre-un protopop, preot sau învățător
văduv, eventual și la vre-un avocat. Scri-
sorile sunt a se trimite sub »Florica 10«
Temesvár, Poste-restante.

A. Slepák, giuvaergiu și
ceasornicar
Marosvásárhely, Széchenyi-tér 43. sz.

Mare asortiment în ceasuri de buzunar de
aur, argint și nickel, în ceasuri de părete,
Giuvaerice fine, cu briliante, obiecte de lux
în argint și articole optice. În atelierul meu
se reparaază ca nouă, lucrurile vechi, anume
giuvaerice și ceasuri, pe lângă garanția
Prețuri solide! — Serviciu prompt!

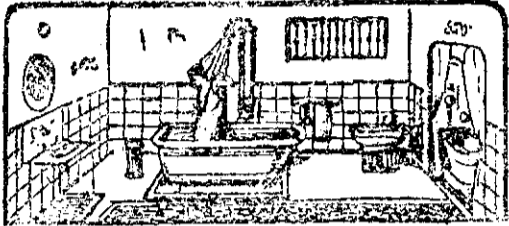
Salon de haine bărbătești
J. Schneider, Sibiu

Hermannsplatz 8, etagiul I.
Palatul Habermann. (Nagyszeben).

EDUARD LEXEN,

tinichigiu și antepriză de instalațiuni
Brașov, Atelier: Strada Lungă Nr. 63.
Prăvălie: Strada Gâbel Nr. 2.
 Telefon Nr. 334.

Se recomandă pentru pregătirea muncii de tinichigiu și galanterie la edificii, precum coverișe, și învelișuri de turn, ornamente de metal, vase pentru bucătărie, dulapuri pentru ghiță, vase pentru spălat și altele. **Specialist în apaducte la case, canalizări, conducerea de gaz de iluminat, și instalarea camerelor de baie.**

Lampe de carbid de totfelul dela 3 coroane în sus. — Engrosiștilor li-se dau rabat. Depozit bogat în vâni de scaldat, cămine, closete etc. Serviciu conștiințios. Prețuri moderate. Reparație promptă.

Ioan Haag

tăietor de pile

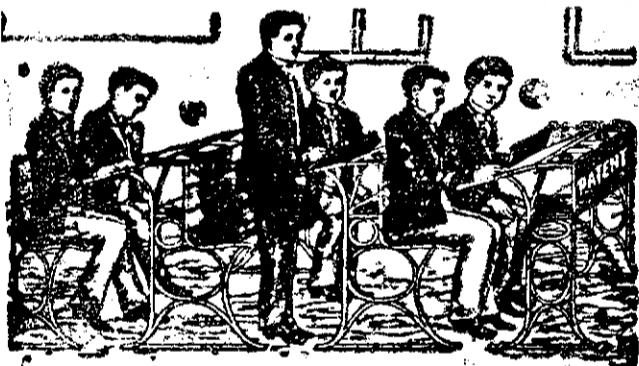
Timișoara-Josefin, Fröbel-u. 48.

Recomandă ferarilor și comercianților atelierul său de tăiat pile

bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate ș. a.

Primește spre scobire pile mici și mari vechi și noi, pelângă prețuri ieftine.

Comandele se execută grabnic și prompt

Cele mai moderne mobile de fier și aramă și cele mai practice bănci igienice de școală și mobilarea locuințelor, hotelurilor, spitalelor și școlilor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune materiale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se livrează numai de către firma

Bernhardt Rezső utóda

Brassó, str. Neagră nr. 33.

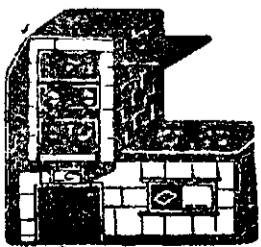
— Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării. —

CARL GÜRTLER

Iăcătuș artistic și pentru edificii

SIBIU Str. Elisabeta 26.

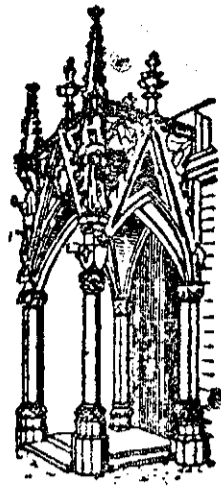
se recomandă la toate lucrările ce se țin de specialitate mai ales LA ZIDIRI NOI.

Lucrări ornamentice, precum peatră grilaj, grilaj la morminte și galerii, se pregătesc conform gustului în modul cel mai succes. Paratonere și montarea lor. Instalațiuni de apaducte, closete, baie, introducere electrică executate cu măiestrie. Reparaturi se primesc. Mare magazin de căminuri perpetue în diferite mărimi.

Carl Gürtler junior.

Nagy Sándor, sculptor, Arad, Kossuth-u. No 4.
 :- In stabilimentul de piatrărie a lui Mairovitz. :-

Execută și reparaază

lucrări de sculptură artistică

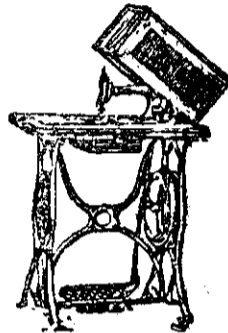
figurate și decorative precum și portrete după natură și fotografii, monumente mormântale, totfelul de produse ale industriei, apoi lucrări moderne sculptate pentru decorația zidurilor din teracotă, piatră, ghips, ciment și din alte materii pelângă prețurile cele mai ieftine și serviciu conștiințios.

Leitner Sándor

mechanic și electrotehnic

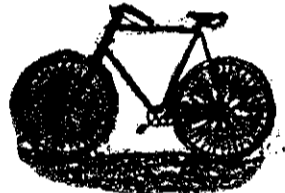
Cluj—Kolozsvar,

Strada Deák Ferencz Nrul 30.

Vinde și repară pe lângă prețuri moderate: case de bani, biciclete,

mașini de cusut, gramafone și mașini de scris. — Primește ori-ce muncă de bransă, precum: introducerea soneriilor, a lumini de electrice și a diferitelor motoare.

Apa-ducte.

Ceice doresc apaducte ieftine să se adreseze la antepriza lui

Balázs Mihály, Marosvásárhely, Szentgyörgy-utca 16 SZ.

— Primește pelângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de apaducte și canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, casării și școle. — Specialist în sondaj. — Primește pe lângă condiții avantajoase ținerea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuit. Se angajează pe anul întreg pentru ținerea în bună rindulală a caselor și pentru repararea bazinului closetului. Oferă aparatul pentru clătirea closetelor — noul care nu reclamă spese și de fiecare bucată dă garanția de 3 ani. —

— Atelierul de fotografare a lui —

Csizhegyi Sándor

Cluj—Kolozsvar, Piața Mátyás király-tér Nr. 26.

(Lângă farmacia lui Hintz).

Aici se fac și se măresc cele mai frumoase fotografii, deasemenea acvarele, picturi în olei, specialități în pânze ori mătase, cari prin spălare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă n'o confundați, Cluj—Kolozsvar, Piața Mátyás király-tér No 26, lângă farmacia lui Hintz. — Referindu-vă la acest ziar veți avea favor în prețuri.

Avis! Domnilor fabricanți și particulari le aduc la cunoștință, că am edificat o

tornătorie artistică pentru metale
SIBIU, Strada Margaretha Nrul 18.

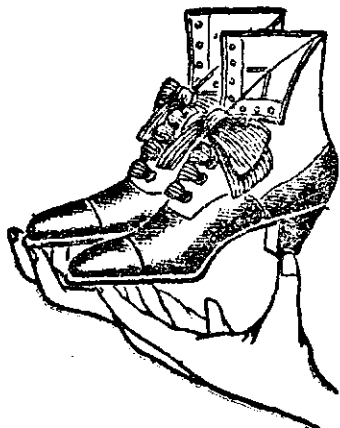
Prin practica mea bogată câștigată în țară și streinătate mă aflu în plăcuta poziție să pot satisface oricărei cerinți de brânse, în bronz, messing, ținc, cositor, aramă, după desemn ori după modele vechi.

Andrei Paksa,
Sibiu — Nagyszeben.

Serviciu prompt!
Prețuri ieftine!

Bencsik Zsigmond în Déva

Oferă: **GHETE AMERICANE ȘI FRANCEZE** cusute cu mâna în atelierul propriu precum și **GHETE GATA**, format modern pentru bărbați, femei și copii. *Galoși, ghete comode și pentru gimnastică.* Mare magazin de gume renumite de Sullivan pentru tocuri la ghete și creme excelente. Ghete pentru picioare ne-regulate și bolnave le pregătesc după măsură. La comande din provincie este destul a se trimite o gheată folosită. — Serviciu prompt.

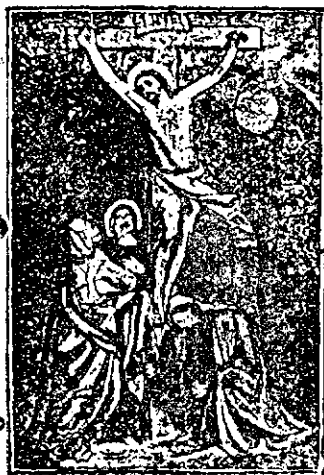

In 1904 a câștigat dela societatea din Budapesta a vâpsitorilor auritorilor și lustruitorilor diplomă.

Taferner Antal

auritor de biserici și saloane
Versecz, Temesvári-u. 20.

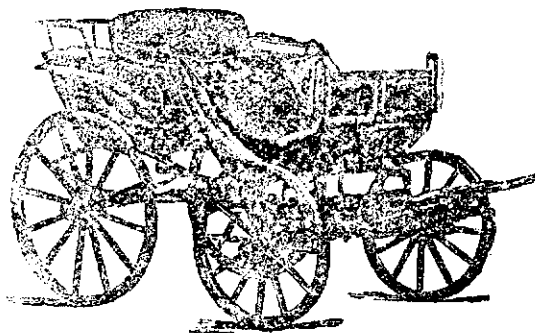
Primește spre executare, conform planului aurire și reparare, iconostase, altare, s. mormânt, acoperiș de turnuri, aranjamente bisericești apoi pregătirea tuturor lucrărilor de brânșă aceasta precum și repararea și vopsirea de nou a monumentelor deasemenea și orice **icoane bisericești.** La dorința pregătesc prospect; pentru vederea lucrărilor în provincie merg pe — — — speșele mele proprii. — — — Execuție promptă. Serviciu conștiințios.

Urmașul lui Francisc Mirko **ADOLF LOGOFET**

Timișoara-Josefin, Str. Fröbel No 16.

Primește spre efectuare totfelul de lucrări de **fabricări de căruțe**

pelângă serviciu culant și execuție promptă. Mai departe execută tot-felul de lucrări de **șelar, lustruitor, faur și rotar etc.** pelângă prețurile cele mai ieftine.

Cornel Tunner

industrie de marmoră și granit în
Timișoara-Fabrik, Andrásy-ut No 22.
și Timișoara-Josefin, Hunyadi-utca No 4.

Iși recomandă magazinul său bogat asortat cu

pietrii monumentale

table de marmoră, statui,
etc., fabricație proprie în executare
de gust frumos și preț moderat.

Având un magazin bogat, livrează
— mai ieftin ca orice concurență. —
Recomandându-se on. public roagă
cercetarea binevoitoarelor comande:

Cornel Tunner,
măiestru de sculptură în piatră.

Ligeti Sándor,

colorator de geamuri, atelier
industrial pentru mozaicuri
de sticlă și rame de aramă.

Budapest,
IV. Papnevelde-utca 8. sz.

Lucrează artistic geamuri de
biserică colorate, mozaicuri
de sticlă și rame de aramă
dela cele mai simple până la
cele mai complicate, cu pre-
țuri moderate. — Geamurile
aproape tuturor bisericilor gr.
cat. sunt lucrate în atelierul
meu, între cari și ferestrele
bisericii noi zidite din Szász-
Ujfalu (lângă Aiud) toate sunt
lucrate în atelierul meu propriu.

Abonați și răspândiți

Tribuna Poporului

foaia țăranului român.